

AKCINĖ BENDROVĖ LIETUVOS RADIOJO IR TELEVIZIJOS CENTRAS

DARNAUS VERSLO ATASKAITA

2022

2022 METŲ ATASKAITOS TURINYS

I. Apie ataskaitą	3
II. Vadovo žodis	4
III. Bendros Darniosios veiklos nuostatos	5
IV. Svarbiausių poveikių ir temų matrica	9
V. 2022 m. darnumo tikslai ir jų sąsajos su JT tikslais	11
VI. Aplinkosaugos kryptis: darnumo tikslų įgyvendinimas 2022 m.	15
VII. Socialinė kryptis: darnumo tikslų įgyvendinimas 2022 m.	23
VIII. Valdysenos kryptis: darnumo tikslų įgyvendinimas 2022 m.	34
IX. Darniosios veiklos rizikos ir jų valdymas	38
X. GRI rodiklių lentelė	40

I. APIE ATASKAITĄ

2022 metų Telecentro Darnaus verslo ataskaita (toliau – Ataskaita) yra trečioji Darnaus verslo (Darniosios veiklos) ataskaita, kuri yra parengta atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Pasaulinės ataskaitų rengimo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative – GRI) gaires. Atitiktis GRI standartuose nurodytiems rodikliams pažymima Ataskaitos pabaigoje esančioje GRI rodiklių lentelėje.

Darnaus verslo ataskaita nėra privalomas Telecentro metinės atskaitomybės elementas ir yra rengiama remiantis bendrovės siekiu būti skaidria ir socialiai atsakinga Lietuvos valstybės valdoma įmone. Taip pat įmonei nėra privalomai taikomos Taksonomijos reglamento nuostatos, susijusios su informacijos atskleidimu.

Ataskaita apima laikotarpį nuo 2022 sausio 1 d. iki 2022 gruodžio 31 d.

Ankstesnė Telecentro Darnaus verslo ataskaita buvo išleista 2022 m. kovą ir apėmė laikotarpį nuo 2021 sausio 1 d. iki 2021 gruodžio 31 d.

Ataskaita skelbiama Bendrovės interneto svetainėje (skiltyje „Darnus verslas“) adresu www.telecentras.lt/apie-mus/darnus-verslas.

Įgyvendindamas Darnaus verslo politiką ir vykdydamas Darniąją veiklą, Telecentras rengia trumpalaikius ir ilgalaikius priemonių planus. Už šių planų rengimą, įgyvendinimą ir priežiūrą atsakingas bendrovės Darnaus verslo komitetas bei struktūriniai įmonės padaliniai.

Klausimus, komentarus ir pastabas kviečiame teikti už ataskaitos parengimą atsakingam Telecentro Komunikacijos vadovui **Valdui Kaminskui** el. paštu v.kaminskas@telecentras.lt.

II. VADOVO ŽODIS

Pristatydamas Telecentro 2022 m. Darnaus verslo ataskaitą pirmiausiai akcentuočiau praėjusiais metais sustiprėjusią Darniosios veiklos ir įmonės verslo procesų integraciją, glaudesnes darnumo tikslų sąsajas su įmonės verslo strategija ir vadyba. Pernai darnumas buvo įvardintas kaip vienas pagrindinių Telecentro strateginių prioritetų, o darnumo tikslai – įtraukti į verslo strateginį planą.

Darnumo prioretizavimas vadyboje pasireiškė per didesnę vadovų komandos ir struktūrinių padalinių įsitraukimą į Darniąją veiklą. Tai leido kiekybiškai ir kokybiškai sustiprinti bei išplėsti Darnaus verslo komiteto, sudaryto iš padalinių deleguotų atstovų, iki 2022 metų vykdytą veiklą.

Šis Darniosios veiklos statuso augimas taip pat buvo atspindėtas ir pagrindiniame veiklą apibūdinančiame dokumente – atnaujintoje Darnaus verslo politikoje.

Kertine Darniosios veiklos kryptimi 2022 metais išliko poveikio aplinkai mažinimas bei su pastaruoju susijęs energetinis tvarumas. Pagrindiniai tikslai šioje srityje – energijos iš saulės gamyba ir CO₂ išmetimų mažinimas.

Siekdami šių tikslų, pernai mes tęsėme nuosavų saulės jėgainių statybą. Jų bendra galia metų pabaigoje pasiekė 0,536 megavato ir leido pasigaminti apie 4 proc. suvartojamos energijos. Suprantama, tai tik kelio pradžia – kelio, kuriuo įmonė ir toliau juda vis su didesniu pagreičiu.

2022 m. priėmėme itin svarbų sprendimą, įgalinantį įmonę pereiti nuo pavienių aplinkosaugos iniciatyvų ir priemonių prie sisteminės aplinkosaugos vadybos. Kalbu apie aplinkos apsaugos ir energijos vadybos sistemų sertifikavimą pagal ISO standartus 14001:2015 ir 50001:2018. Sertifikavimo procesas, kurį pradėjome 2022 m. IV ketvirtį, buvo sėkmingai užbaigtas 2023 metų I ketvirtį.

Pernai buvo vykdoma ir daugiau su poveikio gamtai mažinimu susijusių iniciatyvų. Viena iš įdomesnių – bioįvairovės išsaugojimo bandomasis projektas, kuris atlikome Molėtų TV bokštą supančioje teritorijoje. Eksperimento metu į šią teritoriją buvo įleistos avys. Jos pakeitė iki tol vykdytą mechanizuotą šienavimą, kuris, kaip žinia, skurdina pievos augalų ir mikrofaunos įvairovę. Pirmasis bandymas – kad ir buvo sudėtingas – „neprisvilo“, tad planuojame šį žaliąjį eksperimentą tęsti ir 2023 metais.

Remigijus Šeris, generalinis direktorius

III. BENDROSIOS DARNIOSIOS VEIKLOS NUOSTATOS

Darnaus verslo (Darnioji) veikla yra svarbus Telecentro verslo strategijos elementas, formuojantis visuomenės ir atskirų jos grupių požiūrį į Bendrovę, taip pat sudarantis galimybę Bendrovei prisidėti prie darnios valstybės ir darnios visuomenės plėtros Lietuvoje.

Pagrindiniai dokumentai

Plėtodamas Darniąją veiklą, Telecentras remiasi:

- ▶ Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo (angl. Global Compact) principais;
- ▶ Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais;
- ▶ Jungtinių Tautų Pasaulinės ataskaitų rengimo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative) rekomendacijomis;
- ▶ Europos Komisijos komunikato dėl įmonių socialinės atsakomybės skatinimo („Žalioji knyga“) nuostatomis;
- ▶ VĮ gerosios valdysenos indeksu (pagal VKC metodiką);
- ▶ Bendrovės vizija, misija, vertybėmis;
- ▶ Bendrovės etikos kodeksu;
- ▶ Veiklos partnerių etikos kodeksu;
- ▶ Kolektyvine sutartimi;
- ▶ Bendrovės strateginio veiklos plano gairėmis.

Politikos ir tvarkos

Pagrindinės Darnioje veikloje taikomos politikos ir tvarkos yra šios:

- Bendrovės Darnaus verslo politika;
- Korupcijos prevencijos politika;
- Privačių interesų ir konfliktų derinimo tvarka;
- Asmens duomenų apsaugos politika;
- Lygių galimybių politika;
- Bendrovės smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politika;
- Kokybės politika;
- Informacijos saugumo politika;
- Sutarčių su tiekėjais valdymo tvarka;
- Dovanų politikos gairės;
- Rizikų valdymo politika;
- Rizikų nustatymo ir valdymo tvarka;
- Paramos valdymo taisyklės.

Svarbiausios suinteresuotos šalys

Telecentras vykdo Darniąją veiklą atsižvelgdamas į svarbiausių suinteresuotų šalių (SSŠ) lūkesčius bei interesus, taip pat siekdamas įtraukti suinteresuotas šalis į Darniosios veiklos tikslų nustatymą, planavimą ir įgyvendinimą.

2022 m. įmonė optimizavo SSŠ sąrašą ir šiuo metu išskiria šias svarbiausias suinteresuotas šalis:

- Darbuotojai ir jų atstovai;
- Valstybės institucijos (akcentuojant atliekančias bendrovės savininko ir reguliavimo funkcijas);
- Klientai (organizacijos ir ūko subjektai);
- Tiekėjai ir partneriai.

Telecentro santykis su suinteresuotomis šalimis atskleidžiamas per jų lūkesčių bei interesų identifikavimą ir juos atliepiančią įmonės veiklą (žr. lentelę).

SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ LŪKESČIAI/INTERESAI IR TELECENTRO VEIKLA JUOS ATLIEPIANT

Suinteresuotoji šalis	Svarbiausi lūkesčiai/interesai	Lūkesčius atliepiantys Telecentro veiksmai
Darbuotojai ir jų atstovai	Stabili įmonės verslo perspektyva	Verslo strategijos ir jos pokyčių pristatymas įmonės intranete bei susitikimuose su darbuotojais
	Aiški verslo strategija	
	Rūpestingas ir įsiklausantis darbdavys: rūpestis darbuotojų gerove (atlygis, sveikata, sauga, motyvuojanti ir psichologiškai komfortiška aplinka)	Kryptinga ir struktūruota Personalo politika, reguliarius darbuotojų pasitenkinimo (įsitraukimo) tyrimai, produktyvūs santykiai su profsąjungomis
	Geras įmonės įvaizdis ir reputacija	Padidintas dėmesys komunikacinėms ir įvaizdinėms rizikoms, jų įtraukimas į rizikų registrą
	Socialiai atsakinga ir darni įmonė	Vidinės komunikacijos priemonėmis darbuotojai informuojami apie darnaus verslo veiklas ir projektus, skatinant jų įsitraukimą ir dalyvavimą

Suinteresuotoji šalis	Svarbiausi lūkesčiai/interesai	Lūkesčius atliepiantys Telecentro veiksmai
Valstybės institucijos	Patvirtintos verslo strategijos vykdymas	Koncentracija į strateginių tikslų vykdymą, susiejant pasiektą pažangą su vadovų ir darbuotojų motyvacinėmis priemonėmis
	Atitiktis gerosios valdysenos reikalavimams ir normoms	Diegiami gerosios valdysenos principai ir praktikos, remiantis VKC rekomendacijomis
	Savalaikis informacijos teikimas, užklausų vykdymas	Efektyvus dokumentų valdymo sistemos įdarbinimas, teisinių dokumentų ir komunikacinių pranešimų derinimas
	Dalyvavimas valstybės institucijų iniciatyvose ir projektuose	Įsitraukimas į žaliąjį Lietuvos kursą (saulės elektrinės, kt. įmonės energetiniai projektai), Judumo, energijos taupymo iniciatyvas, Atvirų duomenų portalo veiklą
	Socialiai atsakinga ir darni įmonė	Institucijų informavimas apie darnaus verslo veiklas ir projektus, įtraukimas į darnumo strategijos formavimą per apklausas, kitas grįžtamojo ryšio priemones
Klientai (organizacijos ir ūkio subjektai)	Kokybiškos paslaugos, teikiančios aukštą pridėtinę vertę	Periodiškai vykdomi klientų pasitenkinimo tyrimai ir apklausos, kurių pagrindu koreguojami procesai, tvarkos, bendravimo su klientais nuostatos. Paslaugų kokybės stebėseną ir investicijas į tinklo atnaujinimą
	Proaktyvus ir pozityvus santykis su klientu	
	Greitas reagavimas į kreipinius, užklausas ir pretenzijas	
	Socialiai atsakinga ir darni įmonė	Klientų informavimas apie svarbiausius poveikius, rodiklius ir veiklas; ISO standartų diegimas ir sertifikavimas
Tiekėjai ir partneriai	Skaidrūs pirkimai, besiremiantys aiškiomis taisyklėmis ir procedūromis	Pirkimų proceso ir taisyklių tobulinimas, atsižvelgiant į išsakomus poreikius ir pastabas
	Socialiai atsakinga ir darni įmonė	Partnerių informavimas apie darniąją veiklą, vykdomas tvarumo iniciatyvas bei projektus; Žaliųjų pirkimų integravimas į pirkimų taisykles ir procesus

Pagrindinės veiklos kryptys, poveikiai ir temos

Telecentro Darnioji veikla įgyvendinama trimis pagrindinėmis kryptimis:

- ▶ Aplinkosaugos
- ▶ Socialinė
- ▶ Valdysenos

Kiekvienoje iš šių krypčių įmonė apibrėžė svarbiausius poveikius ir pagrindines temas, į kurias orientuoja ir ateityje orientuos savo darniąsias veiklas bei projektus.

Aplinkosaugos kryptyje įmonė akcentuoja 7 temas:

1. Poveikis klimato kaitai ir jo mažinimas bei klimatui neutralios veiklos siekis;
2. Energijos taupymas ir naudojimo efektyvumas;
3. Žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimas, atliekų prevencija ir mažinimas;
4. Poveikis gamtinėms teritorijoms ir bioįvairovės išsaugojimas;
5. Vandens naudojimas;
6. Vartotojų švietimas energijos taupymo klausimais;
7. Aplinkosaugos vadybos tobulinimas.

Socialinėje kryptyje įmonė išskiria į šias aktualias 14 temų:

1. Paramos Ukrainai teikimas;
2. Informacinės visuomenės tvaros ir patikimai veikiančios infrastruktūros užtikrinimas;

3. Asociacijų laisvė ir kolektyvinės derybos;
4. Darbuotojų pasitenkinimas ir įgalinimas;
5. Darbuotojų kaita, darbuotojų kompetencijų tobulinimas ir būsimų darbuotojų rengimas;
6. Darbuotojų sveikata ir sauga;
7. Sąžininga ir konkurencinga atlygio politika bei darbuotojų gerovė;
8. Klientų pasitenkinimas;
9. Vartotojų sveikata ir sauga;
10. Nediskriminavimas ir žmogaus teisių užtikrinimas, lyčių lygybė;
11. Darnumas tiekimo grandinėje;
12. Socialinis dialogas, bendruomenių įtraukimas, savanorystė;
13. Darnaus turizmo skatinimas;
14. Visuomenės pilietiškumo ir istorinės atminties ugdymas.

Valdysenos kryptyje įmonė akcentuoja 7 temas:

1. Darnumo valdymas ir komunikacija;
2. Etika ir korupcijos prevencija;
3. Duomenų privatumas ir sauga;
4. Kibernetinė sauga;
5. Žalieji pirkimai;
6. Darniosios inovacijos;
7. Darnios veiklos rizikų valdymo sistema (įskaitant prisitaikymą prie klimato kaitos ir atsparumą jai).

IV. SVARBIAUSIŲ POVEIKIŲ IR DARNUMO TEMŲ MATRICA

Svarbiausių poveikių ir darnumo temų matricos nustatymo procesas

Svarbiausių poveikių ir temų sąrašas buvo suformuotas 2022 m. pavasarį per organizuotą prioretizavimo ir reitingavimo procesą, į kurį buvo įtrauktos svarbiausios suinteresuotosios šalys (SSŠ). Pradiniai svarbiausių poveikių/temų sąrašai (žiūr. skyrių Pagrindinės veiklos kryptys, poveikiai ir temos, psl. 8) iš pradžių buvo išdiskutuoti ir apibrėžti įmonės vadovų sesijoje. Vėliau buvo organizuota analogiška pristatymo ir diskusijų sesija su įmonės darbuotojais, kurios metu jie taip pat sureitingavo pagrindines darnumo temas. Trečiame etape buvo apklaustos išorinės suinteresuotosios šalys: valstybės institucijos, verslo klientai, tiekėjai ir partneriai.

Formuojant Telecentro 2022 m. svarbiausių poveikių ir temų matricą nuspręsta atsižvelgti į Darnaus verslo politikos 35 punktą, kuris įpareigoja bendrovę „sutelkti organizacinius ir finansinius išteklius proveržiui konkrečiose srityse pasiekti“, taip pat „vengti neefektyvios išteklių dispersijos“ (išbarstymo).

Taip pat buvo nuspręsta išorinių SSŠ (institucijų, klientų, veiklos partnerių) atstovų apklausos rezultatus, atsižvelgiant į jų natūraliai ribotas žinias apie įmonę, jos veiklą ir tikslus, traktuoti kaip rekomendacinius.

Šio komunikacinio-analitinio proceso rezultate buvo suformuota galutinė Telecentro 2022 m. poveikių ir temų matrica (žr. schemą psl. 10).

TELECENTRO 2022 M. SVARBIAUSIŲ POVEIKIŲ IR TEMŲ MATRICA

Svarba suinteresuotosioms šalims			
• Labai svarbu		- Žiedinės ekonomikos įgyvendinimas ir atliekų tvarkymas - Poveikis gamtinėms teritorijoms ir bioįvairovė - Vandens naudojimas - Visuomenės pilietiškumo ir istorinės atminties ugdymas - Darniojo turizmo skatinimas - Kibernetinė sauga	- Paramos Ukrainai teikimas - Atlygio politika ir darbuotojų gerovė - Informacinės visuomenės tvarios ir patikimai veikiančios infrastruktūros užtikrinimas - Poveikis klimato kaitai/klimatui neutrali įmonė - Etika ir korupcijos prevencija
• Svarbu		- Socialinis dialogas, bendruomenių įtraukimas ir savanorystė - Nediskriminavimas, žmogaus teisės, lyčių lygybė - Vartotojų sauga ir sveikata - Darniosios inovacijos	- Darbuotojų sauga ir sveikata - Klientų pasitenkinimas - Energijos taupymas ir naudojimo efektyvumas - Žalieji pirkimai ir darnumas tiekimo grandinėje - Aplinkosaugos vadybos tobulinimas
• Vidutiniškai svarbu	- Asociacijų laisvė ir kolektyvinės derybos - Darbuotojų kaita ir pasirengimas jai	- Vartotojų švietimas energijos ir ekologijos temomis - Darnumo valdymas ir komunikacija - Duomenų privatumas ir sauga - Darnios veiklos rizikų valdymo sistema	Darbuotojų pasitenkinimas ir įgalinimas
	Vidutiniškai svarbu	Svarbu	Labai svarbu
	Svarba įmonei (vidinis vertinimas)		

 Socialinės krypties temos	 Aplinkosaugos krypties temos	 Valdysenos krypties temos
---	--	---

— Prioritetinės temos, kurioms 2022 m. buvo išskirti tikslai ir numatytos jų realizavimo priemonės.

— Temos, kurioms 2022 m. nebuvo keliama tikslai.

V. 2022 M. DARNUMO TIKSLAI IR JŲ SAŲSAJOS SU JT TIKSLAIS

Svarbiausių poveikių ir temų matrica tapo pagrindu kelti tikslus bei numatyti jų realizavimo 2022 m. priemones.

Visoms temoms, kurias įmonė įvertino aukščiausiu prioritetu LABAI SVARBU buvo nuspręsta iškelti tikslus bei numatyti jų realizavimo priemones (žr. schemą psl. 10).

Taip pat buvo nuspręsta formuoti tikslus ir priemones temoms, kurios pateko į vidurinės skilties SVARBU - SVARBU sektorių.

Siekiant sutelkti dėmesį ir pastangas į prioritetines temas, buvo nuspręsta, kad temoms, kurios reitingavimo procese pateko į vidurinį sektorių SVARBU – VIDUTINIŠKAI SVARBU, taip pat į kairįjį apatinį sektorių VIDUTINIŠKAI SVARBU – VIDUTINIŠKAI SVARBU, 2022 m. tikslai ir realizavimo priemonės nebus formuluojami.

Formuodamas Darnaus verslo strategijas bei 2022 m. tikslus Telecentras siekė, kad jie sietųsi su šiais 7 Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais bei potiksliais ir kartu prisidėtų prie jų įgyvendinimo tarptautiniu mastu.

TELECENTRO 2022 M. STRATEGIJOS IR TIKSLAI BEI JŲ ATITIKTIS JT DARNAUS VYSTYMOSI TIKSLAMS

	JT Darnaus vystymosi tikslai	Telecentro 2022 m. strategijos ir tikslai
 5 LYČIŲ LYGYBĖ	LYČIŲ DISKRIMINACIJA (5.1.) Panaikinti visų formų moterų ir mergaičių diskriminaciją, įskaitant darbo užmokesčio atotrūkį. LYGIOS GALIMYBĖS LYDERYSTEI (5.5.) Užtikrinti moterų visapusišką ir veiksmingą dalyvavimą ir lygias galimybes lyderystei visais sprendimų priėmimo lygiais politiniame, ekonominiame ir visuomeniniame gyvenime.	Strategija: Užtikrinti pagarbą ir orią darbo aplinką, kurioje nebūtų diskriminacijos dėl amžiaus, rasės, tautybės, religijos, įsitikinimų, seksualinės orientacijos, šeimyninės padėties apraiškų 2022 m. tikslai/priemonės: a) Komunikuoti Lygių galimybių politikos nuostatas b) Komunikuoti Etikos komisijos misiją ir funkcijas, skatinti darbuotojus kreiptis į ją d) Daugiau nepakantumo ir užkardų psichologiniam ir moraliniam smurtui (mobingui) ir priekabiavimui e) Prisijungti prie socialiai atsakingų verslo įmonių bendruomenės su tikslu perimti patirtį žmogaus teisių užtikrinimo, lygių lygybės ir nediskriminavimo srityje
 7 PRIEINAMA IR ŠVARI ENERGIJA	ATSINAUJINANČIOS ENERGIJOS PLĖTRA (7.2.) Didinti atsinaujinančiosios energijos dalį visų energijos rūšių derinyje. ENERGIJOS NAUDOJIMO EFEKTYVUMAS (7.3.) Padidinti energijos naudojimo efektyvumą.	Strategija 1: Dekarbonizuoti įmonės veiklą energetinių išteklių vartojimo srityje iki 2030 m. 2022 m. tikslai/priemonės: a) Sudaryti ateities sutartį su elektros energijos tiekėju, kuris garantuotų tiekimą iš CO2 negeneruojančių šaltinių nuo 2023 m. b) Nuosavų saulės jėgainių statyba Telecentro objektuose Strategija 2: Mažinti energijos sąnaudas atskiroms veikloms, funkcijoms bei procesams atlikti ir/arba didinti technologinę galią nedidinant energijos sąnaudų 2022 m. tikslai/priemonės: a) Parengti elektros energijos taupymo priemonių planą. Viešinti planą b) Vykdyti esamų TV siūstuvų ir kitų energiją vartojančių įrenginių keitimą naujais, energetiškai efektyvesniais. Viešinti atliktas priemones
 8 DERAMAS DARBAS IR EKONOMINIS AUGIMAS	DARNUS EKONOMIKOS AUGIMAS (8.1., 8.2., 8.3., 8.4.) Palaikyti ekonomikos augimą ir pasiekti aukštesnį ekonomikos našumo lygį užtikrinant diversifikaciją, technologijų modernizavimą ir naujoves, įskaitant dėmesio sutelkimą į didelės pridėtinės vertės ir darbui imlius sektorius. Skatinti į vystymąsi orientuotą politiką, remiančią gamybinę veiklą, deramų darbo vietų kūrimą, verslumą, kūrybingumą ir naujoves ir remti labai mažų įmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių formalizavimą ir augimą, įskaitant galimybę gauti finansines paslaugas. Palaipsniui gerinti veiksmingą pasaulinių išteklių naudojimą.	Strategija 1: Diegti inovacijas, kurios nešų ilgalaikę socialinę, ekonominę ir aplinkosauginę naudą 2022 m. tikslai/priemonės: - Įvykdyti suplanuotus investicinius-technologinius projektus Strategija 2: Užtikrinti darbuotojams patrauklų ir sąžiningą atlyginimą bei papildomas naudas. Ugdyti ir mokyti įmonės darbuotojus, kelti jų kvalifikaciją. Užtikrinti saugią ir sveiką darbo aplinką, gerą psichologinį klimatą bei darbinę atmosferą 2022 m. tikslai/priemonės: a) Didinti vidutinį darbo užmokestį pagal rinkos tendencijas b) Suteikti papildomų naudų darbuotojams, suformuojant papildomų naudų darbuotojams krepšelį ir išplečiant jų spektrą c) Užtikrinti darbuotojų mokymą ir kvalifikacijos kėlimą d) Organizuoti organizacijos šventes, konkursus, viktorinas, kitus vidinius renginius e) Organizuoti civilinės ir gaisrinės saugos mokymus ir pratimus f) Siekti, kad sunkių nelaimingų atsitikimų darbe 2022 m. būtų išvengta

	JT Darnaus vystymosi tikslai	Telecentro 2022 m. strategijos ir tikslai
	DARNUS TURIZMAS (8.9.) Sukurti ir įgyvendinti politiką, skirtą darniam turizmui, kuris padeda sukurti darbo vietas ir pristatyti vietos kultūrą ir produktus, plėtoti.	Strategija 3: Vilniaus TV bokštas – darniojo turizmo objektas 2022 m. tikslai/priemonės: a) Vykdyti Vilniaus TV bokšto rekonstrukciją su tikslu jį integruoti į darniojo turizmo ekosistemą b) Vystyti kultūrinės-pramoginės veiklas ir projektus TV bokšto erdvėse bei išorėje
	TVARI INFRASTRUKTŪRA VISIEMS (9.1.) Kurti kokybišką, patikimą, tvarią ir atsparią infrastruktūrą, įskaitant regioninę ir tarpvalstybinę infrastruktūrą, skirtą ekonominei plėtrai ir žmonių gerovei didinti, sutelkiant dėmesį į prieinamą ir lygiateisę galimybę ją naudotis visiems.	Strategija 1: Vykdyti valstybės pavestus projektus valstybės informacinių išteklių konsolidacijos srityje 2022 m. tikslai/priemonės: a) Pasiruošti 2 valstybės duomenų centrų statybos darbams Strategija 2: Užtikrinti patikimą apsaugą nuo kibernetinių incidentų 2022 m. tikslai/priemonės: a) Stiprinti kibernetinės saugos organizacinę pagrindą b) Vykdyti reguliary monitoringą ir incidentų valdymą c) Mokyti darbuotojus kibernetinės saugos tema
	ĮTRAUKI IR DARNI URBANIZACIJA (11.7.) Didinti visuotinę galimybę naudotis saugiomis, įtraukiomis ir prieinamomis žaliomis ir viešomis erdvėmis. PAVELDO APSAUGA (11.4.) Didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti Lietuvos kultūros ir gamtos paveldą.	Strategija: Siekti, kad vykdant aplinkos tvarkymo, statybos ir pan. darbus būtų daroma minimali įmanoma žala florai ir faunai 2022 m. tikslai/priemonės: a) Organizuoti bandomąjį projektą, kuriame mechaninis žolės šienavimas būtų pakeistas nuganymu avimis b) Prisidėti prie pelėsakalių populiacijos išsaugojimo Vilniuje, įrengiant inkilus TV bokšte
	PRAMONĖS ŽALOS APLINKAI MAŽINIMAS IR DARNUS IŠTEKLIŲ VALDYMAS (12.2., 12.6) Skatinti bendroves taikyti darnią praktiką ir įtraukti informaciją apie darnią veiklą į jų ataskaitų rengimo ciklą bei pasiekti darnų gamtos išteklių valdymą ir veiksmingą jų naudojimą. INFORMACIJA APIE DARNŲ VYSTYMĄSI (12.8.) Užtikrinti, kad žmonės turėtų reikalingos informacijos ir būtų sąmoningi darnaus vystymosi ir darnaus sugyvenimo su gamta atžvilgiu.	Strategija 1: Dekarbonizuoti įmonės veiklą F-dujų (šaltnešių) vartojimo srityje iki 2030 m. 2022 m. tikslai/priemonės: a) Atlikti freono tipo dujų (F-dujų) nuotekio vėsinimo sistemose analizę Strategija 2: Pereiti nuo pavienių aplinkosaugos iniciatyvų ir priemonių prie sisteminės aplinkosaugos vadybos 2022 m. tikslai/priemonės: Aplinkos apsaugos ir energijos naudojimo vadybos sistemų pagal standartus ISO 14001:2015 ir ISO 50001:2018 diegimas Strategija 3: Skleisti Telecentro darnumo standartus ir praktikas išorinėje aplinkoje per vykdomus pirkimus ir bendradarbiavimą su tiekėjais ir partneriais 2022 m. tikslai/priemonės: Atlikti Pirkimų taisyklių ir kitų pirkimo dokumentų pakeitimus, kurie leistų įveikinti 2020 m. priimtą Veiklos partnerių elgesio kodeksą

	JT Darnaus vystymosi tikslai	Telecentro 2022 m. strategijos ir tikslai
	ATLIEKOS (12.4., 12.5.) Labai sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį vartojimą. Užtikrinti aplinkai nekenksmingą chemikalų ir visų atliekų tvarkymą per jų gyvavimo ciklą ir labai sumažinti jų išmetimą į orą, vandenį ir dirvožemį, kad kuo labiau sumažėtų neigiamas jų poveikis žmogaus sveikatai ir aplinkai. MAISTO ŠVAISTYMAS (12.3.) Sumažinti maisto švaistymą vartotojų ir mažmeniniu lygiu bei gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo.	Strategija 4: Mažinti veiklai reikalingų išteklių bei jos metu susidarančių atliekų apimtį per antrinį žaliavų ir daiktų panaudojimą <u>2022 m. tikslai/priemonės:</u> a) Organizuoti aukcionus, kuriuose nereikalinga technologinė įranga ir darbo priemonės būtų parduotos antriniam panaudojimui darbuotojams ir išoriniams pirkėjams b) Organizuoti technologinių atliekų (metalo, plastiko, baterijų, elektronikos) pridavimą utilizavimui c) Mažinti maisto atliekų kiekį „Paukščių tako“ restorane per geresnį gamybinio poreikio planavimą ir tiekimų logistikos valdymą d) Įrengti kompostavimo konteinerį šalia Vilniaus TV bokšto Strategija 5: Siekti taupaus geriamojo vandens vartojimo <u>2022 m. tikslai/priemonės:</u> Siekti, kad vandens suvartojimas Telecentre neviršytų Lietuvos vidutinės vandens suvartojimo normos
	TEISINGUMAS VISIEMS (16.10) Užtikrinti viešąją prieigą prie informacijos ir saugoti pagrindines laisvės vadovaujantis nacionaliniais įstatymais ir tarptautinėmis sutartimis. KORUPCIJOS IR KYŠININKAVIMO MAŽINIMAS, KOVA SU ORGANIZUOTU NUSIKALSTAMUMU (16.4.) Labai sumažinti visų formų korupciją ir kyšininkavimą. SKAIDRIOS INSTITUCIJOS (16.6.) Kurti veiksmingas, atsakingas ir skaidrias institucijas visais lygiais. ĮTRAUKUS SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS (16.7.) Užtikrinti atsakomybę, įtraukimą, pagrįstą visų dalyvavimu ir atstovaujamybę sprendimų priėmimą visais lygiais.	Strategija 1: Teikti paramą Ukrainos transliuotojams ir retransliuotojams <u>2022 m. tikslai/priemonės:</u> a) Išsiųsti RTV siųstuvų siuntą Ukrainos telecentru b) Teikti paramą ukrainietišku radijo programų retransliavimo per vidurių bangų siųstuvų paslaugomis Strategija 2: Užtikrinti nepertraukiamą radijo ir TV siuntimo tinklų ir sistemų veiklą ir radijo bei TV signalo iki vartotojo kokybę Strategija 3: Plėsti TV siuntimo tinklų aprėptį <u>2022 m. tikslai/priemonės:</u> a) Sukurti rezervinį duomenų perdavimo tinklą panaudojant Radijo relinių linijų (RRL) tinklą b) Plėsti techninės pagalbos eterinės TV žiūrovams paslaugą TuriuTV.lt; didinti antenų ir kitos priėmimo įrangos diegimų/sutvarkymų apimtį c) Modernizuoti ir stiprinti TV programų siuntimo tinklo ST1 siųstuvus d) Išplėsti lenkiškų TV kanalų siuntimo aprėptį nuo 27 proc. LT teritorijos iki 66 proc. Strategija 3: Užtikrinti aukštus etikos standartus įmonės veikloje, ugdyti korupcijos netoleravimo ir užkardymo kultūrą <u>2022 m. tikslai/priemonės:</u> a) Atlikti korupcijos suvokimo tyrimą b) Vykdyti mokymus ir kitas antikorupcinio švietimo priemones c) Vykdyti primenamąją komunikaciją apie pranešimų apie korupcijos apraiškas teikimo kanalus d) Integruoti korupcijos prevencijos reikalavimus į Pirkimų taisyklės ir kitus pirkimų dokumentus

VI. APLINKOSAUGOS KRYPTIS: DARNUMO TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS 2022 M.

Į Turinio psl.

Atlikus reitingavimą iš 7-os svarbiausių temų, priskiriamų aplinkosaugos krypties (žiūr. 8 psl.), 6-ose temose 2022 m. buvo išskirti tikslai bei suformuluotos jų įgyvendinimo priemonės (žr. lentelę).

2022 M. APLINKOSAUGOS KRYPTIES TIKSLAI, ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS IR PASIEKTI REZULTATAI

Eil. Nr.	Poveikis/tema	Tikslai	2022 m. priemonės	2022 m. siektinas rezultatas	2022 m. faktas
1.	Poveikis klimato kaitai ir jo mažinimas bei klimatui neutralios veiklos siekis	Dekarbonizuoti įmonės veiklą energetinių išteklių ir F-dujų (šaltnešių) vartojimo srityje iki 2030 m.	Sudaryti ateities sutartį su elektros energijos tiekėju, kuris garantuotų tiekimą iš CO ₂ negeneruojančių šaltinių nuo 2023 m.	Pasirašyta CO ₂ free sutartis su tiekėju	 Garantuojami atsinaujinantys šaltiniai
			Nuosavų saulės jėgainių statyba Telecentro objektuose	Įrengta galia 3,1 MW	 0,536 MW
			Atlikti freono tipo dujų (F-dujų) nuotekio vėsinimo sistemose analizę	Analizė atlikta	
2.	Energos taupymas ir naudojimo efektyvumas	Mažinti energijos sąnaudas atskiroms veikloms, funkcijoms bei procesams atlikti ir/ arba didinti technologinę galią nedidinant energijos sąnaudų	Parengti elektros energijos taupymo priemonių planą. Viešinti planą	Priemonių planas parengtas	
			Vykdyti esamų TV siųstuvų ir kitų energiją vartojančių įrenginių keitimą naujais, energetiškai efektyvesniais. Viešinti atliktas priemones	Siųstuvų atnaujinimo plano vykdymas	
3.	Žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimas, atliekų prevencija ir mažinimas	Mažinti veiklai reikalingų išteklių bei jos metu susidarančių atliekų apimtį per antrinį žaliavų ir daiktų panaudojimą	Organizuoti aukcionus, kuriuose nereikalinga technologinė įranga ir darbo priemonės būtų parduotos antriniam panaudojimui darbuotojams ir išoriniams pirkėjams	Min. 20 aukcionų	 (30)
			Organizuoti technologinių atliekų (metalo, plastiko, baterijų, elektronikos) pridavimą utilizavimui	Utilizuoti 20 t. technologinių atliekų	 (36,2 t.)

Eil. Nr.	Poveikis/tema	Tikslai	2022 m. priemonės	2022 m. siektinas rezultatas	2022 m. faktas
			Mažinti maisto atliekų kiekį „Paukščių tako“ restorane per geresnį gamybinio poreikio planavimą ir tiekimų logistikos valdymą	< 5 proc. nuo bendro sunaudotų žaliavų kiekio	 (5,1 proc.)
			Įrengti kompostavimo konteinerį šalia Vilniaus TV bokšto	Priemonė atlikta	
4.	Žalieji pirkimai ir darnumas tiekimo grandinėje	Skleisti Telecentro darnumo standartus ir praktikas išorinėje aplinkoje per vykdomus pirkimus ir bendradarbiavimą su tiekėjais ir partneriais	Atlikti Pirkimų taisyklių ir kitų pirkimo dokumentų pakeitimus, kurie leistų įveikinti 2020 m. priimtą Veiklos partnerių elgesio kodeksą	Atlikti reikiami pakeitimai	
5.	Poveikis gamtinėms teritorijoms ir bioįvairovė	Siekti, kad vykdant aplinkos tvarkymo, statybos ir pan. darbus būtų daroma minimali įmanoma žala florai ir faunai	Organizuoti eksperimentą, kuriame mechaninis žolės šienavimas būtų pakeistas avimis	Eksperimentas atliktas	
			Prisidėti prie pelėsakalių populiacijos išsaugojimo Vilniuje, įrengiant inkilus TV bokšte	Pelėsakalių inkilai įrengti	
6.	Geriamojo vandens vartojimas	Siekti taupaus geriamojo vandens vartojimo	Siekti, kad vandens suvartojimas Telecentre neviršytų Lietuvos standartinių vandens suvartojimo normų	Vandens suvartojimo normos neviršytos	

1. Poveikio klimato kaitai mažinimas

Šioje Darnaus verslo ataskaitoje yra vertinamas Telecentro CO₂/ŠESD išmetimas bei įtaka klimato kaitai Scope1 ir Scope2 aprėptyje.

Atlikusi poveikio klimato kaitai analizę bendrovė nustatė, kad didžiausią poveikį daro suvartodama didelį kiekį elektros energijos. Taip pat bendrovė suvartoja tam tikrą energijos kiekį šilumos pavidalu, savo veikloje naudoja naftos produktus: dujas, benziną, dyzeliną.

Šių išteklių naudojimas daro didžiausią įtaką CO₂ ir kitų ŠESD išmetimų apimtims. Reikšmingą poveikį CO₂/ŠESD emisijoms daro F-dujų (šaltnešių) nuotėkis iš Telecentro naudojamų vėsinimo sistemų.

Energetinių išteklių bei F-dujų (šaltnešių) vartojimas Telecentro veikloje 2021-2022 m.

Išteklių rūšis	Matavimo rodiklis	Suvartotas kiekis	
		2021 m.	2022 m.
 Elektros energija (įsigyta iš energijos tiekėjų)	kWh	13 255 725	13 120 340
 Elektros energija (pasigaminta saulės elektrinėse)	kWh	190 184	552 936
 Šiluma (centralizuotas šildymas)	kWh	990 832	767 736
 Šiluma (šildymas dujomis)	kWh	133 305	68 436
 Naftos produktai (dyzelinas)	l	26 544	27 644
 Naftos produktai (benzinas)	l	6 331	7 214
 F-dujos R407C	kg	n.d.	46
 F-dujos R410A	kg	n.d.	23

CO₂/ŠESD išmetimas Telecentro veikloje 2021-2022 m.*

Išteklių rūšis	Matavimo rodiklis	CO ₂ /ŠESD išmetimai	
		2021 m.	2022 m.
 Elektros energija (įsigyta iš energijos tiekėjų)	t	3450	0
 Šiluma (centralizuotas šildymas)	t	991	781
 Šiluma (šildymas dujomis)	t	292	152
 Naftos produktai (dyzelinas)	t	703	713
 Naftos produktai (benzinas)	t	154	174
Viso CO ₂ /ŠESD išmetimas vartojant energetinius išteklius		655	181
 F-dujos R407C	t	n.d.	825
 F-dujos R410A	t	n.d.	486
Viso CO ₂ išmetimas dėl F-dujų nuotėkio/papildymo		n.d.	130
Viso CO ₂ /ŠESD išmetimas		655	311

* - rodikliai suapvalinti iki sveikųjų skaičių

⁰ – apskaičiuota įvedus biokuro faktorių 0,05 (STR 2.01.02:2016) ir biokuro dalį (52 proc.) visoje šaltinių struktūroje (13,26x0,52x0,05).

¹ – apskaičiuota taikant faktorių 0,1

² – apskaičiuota taikant faktorių 0,22

³ – apskaičiuota taikant faktorių 2,64

⁴ – apskaičiuota taikant faktorių 2,37

⁵ – apskaičiuota taikant faktorių 1774

⁶ – apskaičiuota taikant faktorių 2088

• Elektros energijos vartojimas ir CO₂/ŠESD išmetalai 2022 m.

Pastaraisiais metais (2019-2021 m.) bendrovė pirkė CO₂/ŠESD požiūriu santykinai netaršią elektros energiją, sugeneruotą iš atsinaujinančių šaltinių, iš kurių tik vienas (biokuras) generuoja ŠESD išmetalus. Nepaisant to, Telecentro vadovybė, atsižvelgdama į siekį pilnai dekarbonizuoti veiklą iki 2030 m., priėmė sprendimą organizuoti energijos įsigijimą iš tiekėjo, kuris galėtų pasiūlyti energiją, pagamintą iš klimatui neutralių gamybos šaltinių. 2021 m. pabaigoje elektros tiekimo sutartis buvo sudaryta su UAB „Imlitex“, kuri deklaruavo, kad jos tiekiamą energiją yra pagaminta hidroelektrinėse ir vėjo jėgainėse. Tokią CO₂/ŠESD negeneruojančią elektros energiją Telecentras vartojo visus 2022 metus.

Apsirūpinimas švaria elektros energija iš nuosavų saulės elektrinių yra vienas svarbiausių Telecentro strateginių projektų. Jo vykdymui įmonė skiria didelius finansinius bei vadybinius išteklius. Kartu su 2021 metais paleista jėgainė Molėtuose bendroji saulės jėgainių įrengta galia pernai pasiekė 0,536 MW ir per metus sugeneravo apie 0,55 MWh elektros energijos (2021 m. – 0,19 MWh). Patvirtinti projektai ir pasirašytos sutartys dėl saulės jėgainių įrengimo, kurių bendra galia virš 8 MW.

2022 m. įvykdytos priemonės. Dėl Rusijos pradėto karo Ukrainoje 2022 metai pasaulinė energijos rinka patyrė didelių pasiūlos-paklausos ir kainų svyravimų, kurie padarė neigiamą įtaką energijos rinkos situacijai Lietuvoje. Tuo būdu sudarant ateities sutartį dėl energijos tiekimo nuo 2023 m. Telecentrai teko atsižvelgti į rinkos kontekstą, laikinai apriboti ambiciją įsigyti CO₂ išmetalų atžvilgiu visiškai švarią energiją ir grįžti prie energijos, sugeneruotos iš atsinaujinančių išteklių, pirkimo.

Apsirūpinimo nuosava saulės energija srityje 2022 m. daugelyje buvo vykdomi projektavimo-parengiamieji darbai. Dėl pokyčių teisinėje bazėje ir kitų nuo Telecentro nepriklausančių sisteminių aplinkybių iškelto tikslo – metų pabaigoje turėti 3,1 MW generaciją –

nepavyko pasiekti. Nepaisant nepalankių išorinių aplinkybių įmonei pavyko paleisti mažo galingumo jėgaines Tryškiuose, Telšiuose ir Alytuje.

Dėl CO₂ negeneruojančios elektros energijos pirkimo bei didėjančios generacijos nuosavose saulės jėgainėse 2022 m. Telecentro bendras CO₂/ŠESD išmetalų, vartojant energetinius išteklius, kiekis sumažėjo 3,6 karto, nuo 655 iki 181 tonos.

• CO₂/ŠESD išmetalai dėl F-dujų (šaltnešių) nuotėkio/papildymo vėsinimo sistemose 2022 m.

2022 m. įmonė pradėjo vertinti dar vieną poveikį gamtinei aplinkai – pirmą kartą buvo atlikta analizė, kokie kiekiai freono tipo dujų (F-dujų) gali patekti į atmosferą iš Telecentro eksploatuojamų vėsinimo sistemų. Nustatyta, kad 2022 m. Telecentro eksploatuojamuose vėsinimo/šaldymo įrenginiuose iš viso buvo papildyta 69 kg F-dujų: 46 kg R407C ir 23 kg R410A. Apie pusę šio kiekio į atmosferą buvo išleista vieno technologinio incidento metu.

Dėl F-dujų nuotėkio iš vėsinimo sistemų 2022 m. buvo sugeneruota šiltnamio efektus skatinančių dujų, ekvivalentiškų 130 tonų CO₂. Numatoma 2023 m. vykdyti organizacines bei technines priemones, kurios leis sumažinti F-dujų emisiją į atmosferą.

Poveikio klimatui kontekste svarbu pažymėti, kad Telecentro vystoma eterinė televizija mažiausiai tarši iš populiariųjų TV siuntimo platformų. JK konsultacinės kompanijos Carstone paskelbto tyrimo duomenimis, 1 valanda TV žiūrėjimo per eterinę TV sugeneruoja 3 g CO₂, kai tuo tarpu per OTT (Netflix, HBO ir kitos video turinio transliavimo per internetą platformos) – 26 g CO₂, o IPTV (IP protokolu transliuojama išmanioji televizija) – net 37 g CO₂.

2. Energijos taupymas ir naudojimo efektyvumas

Telecentras siekia nuolat taupyti elektros energiją, mažinti jos vartojimą, o 2022 m. kilusi energetinė krizė šiam taupymui suteikė dar daugiau motyvų. Telecentras taip pat siekia energetinio efektyvumo – kad veiklos apimčių augimas neskatintų suvartojamos energijos kiekio augimo. Tuo tikslu įmonė reguliariai atlieka investicijas į siūstuvų, signalų apdorojimo, tinklo ir kitą įrangą, kurios kiekviena nauja karta yra mažiau imli energijai, mažesnę jos dalį paverčia šiluma.

2022 m. įvykdytos priemonės. 2022 metais buvo parengtas Telecentro energijos taupymo planas, pagal kurį per 2022-2023 m. planuojama sutaupyti apie 610 tūkst. kWh elektros energijos. Didžioji taupymo dalis tenka technologijų ūkiui. Pernai Telecentras vykdė investicijas į RTV siūstuvų atnaujinimą, kuris įmonei leis bendrai sutaupyti 457 000 kWh elektros energijos. Toks kiekis leidžia patenkinti 5-6 didelių daugiabučių metų poreikį elektros energijai. Vykdytos TV siūstuvų modernizacijos metu ST1 tinklo 26 TV siūstuvai buvo pakeisti naujais energetiškai efektyvesniais, kas leidžia sutaupyti apie 317 000 kWh energijos. Lygiagrečiai buvo vykdoma radijo tinklo FM siūstuvų modernizacija: pakeista 12 FM siūstuvų, kurie leidžia sutaupyti 140 000 kWh elektros energijos.

Investicijos į vėdinimo-aušinimo sistemų Telecentro objektuose sinchronizavimą leidžia planuoti 72 tūkst. kWh sutaupymą per metus. Dar apie 54 tūkst. kWh numatoma sutaupyti koreguojant apšvietimo ir kitų biuro bei energijos tiekimo sistemų darbą.

Energetinio efektyvumo kontekste svarbu pažymėti, kad Telecentro eterinė televizija yra gerokai efektyvesnis pagal energijos sąnaudas televizijos programų perdavimo būdas už kitas TV perdavimo platformas. Didžioje Britanijoje atlikti tyrimai parodė, kad eterinės televizijos siuntimui ir priėmimui sunaudojama 0,07 kWh/įrenginiui per valandą. Atitinkamai kabelinės ir satelitinės televizijos analogiškas rodiklis yra daugiau negu dvigubai didesnis – atitinkamai 0,18 kWh ir 0,78 kWh/įrenginiui per valandą.

3. Žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimas, atliekų prevencija ir mažinimas

Savo ekonominėje ir technologinėje veikloje Telecentras sukuria įvairių nudėvėtų daiktų, verslui nebenaudojamų priemonių ir kitokių atliekų. Siekiama, kad kaip galima didesnė dalis jų būtų panaudota, neiškeliautų į savartynus.

Savo ekonominėje ir technologinėje veikloje Telecentras sukuria įvairių nudėvėtų daiktų, verslui nebenaudojamų priemonių ir kitokių atliekų. Siekiama, kad kaip galima didesnė dalis jų būtų panaudota, neiškeliautų į savartynus.

► Įrangos, darbo priemonių ir medžiagų antrinis panaudojimas

Telecentras reguliariai organizuojami kilnojamo turto aukcionai, kuriuose realizuojami automobiliai, baldai, kompiuterinė ir kitokia technologinė įranga, buitiniai prietaisai bei kitas įmonės veikloje nebenaudojamas turtas. 2022 m. buvo organizuota 30 nenaudojamo turto aukcionų. Aukcionai yra atviri, parduodami daiktai pristatomi svetainėje aukcionai.telecentras.lt. Dalį šiuose aukcionuose pasiūlytų daiktų nuperka patys įmonės darbuotojai, kita dalis parduodama išoriniams interesantams. Neparduoti daiktai ir medžiagos keliauja į antrinių medžiagų supirktuves (žr. žemiau).

► Pridavimas antrinių medžiagų perdirbėjams

Telecentras per metus atrenka ir antrinių medžiagų perdirbėjams priduoda didelį kiekį įvairių atliekų. 2022 metais Telecentras pridavė 36 205 kg metalo, plastiko, elektroninės įrangos ir elementų, akumuliatorių, baterijų ir kitokių medžiagų (2020 m. - 7624 kg; 2021 m. - 14 678 kg). Antrinių medžiagų perdirbėjams perduotų atliekų apimtys pernai padidėjo labiausiai dėl technologinės įrangos atnaujinimo bei TV bokšto rekonstrukcijos darbų.

► Maisto atliekos

Per metus restorane „Paukščių takas“ maitinimo paslaugoms teikti sunaudojama vidutiškai 50-60 tonų produktų ir žaliavų. Vartojimas priklauso nuo lankytojų skaičiaus ir jų

pasirenkamo valgių ir gėrimų asortimento. 2022 m., pasibaigus COVID-19 pandemijai ir lankytojų srautams grįžus į ikipandeminį lygį, bendras produktų ir žaliavų kiekis išaugo ir sudarė 75,5 tonos.

2022 metais „Paukščių tako“ restorane dėl pasibaigusio vartojimo termino ir kitų priežasčių nurašyta 3854 kg maisto produktų ir žaliavų, tai sudaro 5,1 proc. nuo įsigytų gamybai produktų ir žaliavų kiekio (2021 m. - 6,3 proc.). Nurašymo procentas sumažėjo dėl geresnio gamybinio poreikio planavimo ir tiekimų logistikos valdymo.

Siekiant mažinti panaudotų gamyboje maisto žaliavų išmetimą ir skatinti jų antrinį panaudojimą 2022 m. buvo įsigytas kompostavimo konteineris tinkamoms kompostuoti maisto atliekoms ir likučiams (kavos tirščiai, vaisių, daržovių lupenos ir pan.).

4. Žalieji pirkimai ir darnumas tiekimo grandinėje

Telecentras savo pirkimų praktikoje taiko daugelį žaliųjų pirkimų normų bei reikalavimų tiekėjams ir partneriams, taip siekdamas skleisti darnumo nuostatas per tiekimo grandinę į išorinę įmonės aplinką.

2022 m. įvykdytos priemonės. Vykdydamas pirkimus 2022 m. Telecentras pirkimo procedūrose ir dokumentuose pradėjo skatinti tiekėjus ir partnerius atskleisti informaciją apie savo veikloje taikomas aplinkosaugos sistemas ir priemones:

- pagal standartą LST EN ISO 14001;
- pagal Aplinkos vadybos ir audito sistemą EMAS;
- pagal kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, pagrįstus atitinkamais Europos arba tarptautiniais standartais, kuriuos yra patvirtinusios sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos Sąjungos teisės aktus;
- kitas lygiavertes aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemones.

Tokios informacijos atskleidimas yra didelis privalumas, dalyvaujant Telecentro organizuojamuose pirkimo konkursuose.

Taip pat Telecentras nuo 2021 m. pirkimuose taiko Veiklos partnerių elgesio kodekso reikalavimus. Šio dokumento tikslas – skatinti įmonės tiekėjus ir kitus veiklos partnerius veikti pagal visuotinai pripažintus skaidraus ir atsakingo elgesio standartus, apimančius socialinę, ekonominę, aplinkosaugos ir valdysenos sritis. Tam Pirkimų taisyklėse ir kituose su pirkimo procesu susijusiuose dokumentuose buvo įtraukti įpareigojimai tiekėjams, teikiant komercinius pasiūlymus, susipažinti su Veiklos partnerių elgesio kodekso normomis ir jų laikytis.

5. Poveikis gamtinėms teritorijoms ir bioįvairovė

Telecentras įvairiose šalies vietovėse valdo kelias dešimtis radijo inžinerinių objektų, kuriuos supa sanitarinės-apsauginės zonos. Šios zonos kasmet yra šienaujamos – 2 kartus šiltuoju metų laiku. Iš viso tokių šienaujamų teritorijų yra apie 180 ha. Šienaujama mechanizuotu būdu – traktoriais ir savaeigėmis žoliapjovėmis. Toks tradicinis šienavimo būdas pastaruoju metu sulaukia vis daugiau kritikos dėl neigiamo poveikio pievų bioįvairovei.

2022 m. įvykdytos priemonės. 2022 metais Telecentras priėmė sprendimą įgyvendinti bandomąjį projektą, kurio tikslas – išbandyti, kaip sektųsi pakeisti teritorijų mechanizuotą šienavimą nuganymu avimis. Toks sprendimas laikomas saugančiu pievų floros ir faunos įvairovę ir neretai taikomas teritorijose, kuriose įrengti saulės elektrinių parkai. Eksperi-

mento vieta buvo pasirinkta Molėtų TV bokštą supanti teritorija, kurioje instaliuota pirmoji Telecentro saulės elektrinė.

Avių banda, kurią atvežė ir į teritoriją paleido Molėtų raj. ūkininkas Mantas Gudžionis, pakankamai efektyviai užtikrino žolės ir kitokios augmenijos kontrolę, todėl ganymo sezono pabaigoje bendrovė priėmė sprendimą 2023 m. išplėsti nuganymo eksperimento apimtį. Siekiant prisidėti prie pelėsakalių populiacijos išsaugojimo Vilniaus mieste pernai Vilniaus TV bokšte buvo įrengti inkilai šiems paukščiams, kurie peri ir medžioja aplink TV bokštą esančioje Karoliniškių draustinio teritorijoje. Pelėsakaliai yra įtraukti į Lietuvos Raudonąją knygą.

6. Geriamojo vandens vartojimas

2022 m. Telecentro valdomuose objektuose buvo suvartota 3428 m³ vandens. Lyginant su 2021 m. vandens suvartojimas išaugo 32 proc. Šį pokytį labiausiai įtakojo intensyvesnė Vilniaus TV bokšto veikla bei darbuotojų sugrįžimas į ofisą po COVID-19 pandemijos.

Vandens vartojimas nėra laikytinas galinčiu padaryti reikšmingą poveikį gamtinei aplinkai, nes iš esmės yra buitinio pobūdžio ir neperžengia standartinių vartojimo normų. Nors per metus vien Vilniaus TV bokšte buvo aptarnauta 127 tūkst. lankytojų, bendras geriamojo vandens suvartojimas Telecentre 2022 m. siekė 2 m³ darbuotojui/mėn. Palyginimui: vandens suvartojimo normos Lietuvoje (priklausomai nuo savivaldybės) svyruoja tarp 1,8 m³ ir 2,7 m³ gyventojui /mėn.

VII. SOCIALINĖ KRYPTIS: DARNUMO TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS 2022 M.

Į Turinio psl.

Atlikus reitingavimą iš 13-os svarbiausių temų, priskiriamų socialinei darnumo kryptiai (žiūr. 8 psl.), 10-yje temų 2022 m. buvo keliama tikslai bei parengtos jų įgyvendinimo priemonės (žr. lentelę psl. 10).

Visi 10 tikslų suskirstyti į 2 grupes pagal tai, į vidinę ar išorinę įmonės aplinką jie

yra orientuoti. Vidinėje aplinkoje tikslai ir priemonės buvo sutelktos į darbuotojų gerovės (atlygis, sauga, sveikata, mokymai, įtrauktis ir kt.) dalykus, išorinėje aplinkoje – į platesnį ratą klausimų, apimančių visuomenės informavimą, vartotojų pasitenkinimą ir saugą, atsakomybės plėtrą tiekimo grandinėje ir kt.

2022 M. SOCIALINĖS KRYPTIES TIKSLAI, ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS IR PASIEKTI REZULTATAI

Eil. Nr.	Poveikis/tema	Tikslai	2022 m. priemonės	2022 m. siektinas rezultatas	2022 m. faktas
Į darbuotojus orientuoti tikslai					
1.	Atlygio politika ir darbuotojų gerovė	Užtikrinti darbuotojams patrauklų ir sąžiningą atlyginimą bei papildomas naudas	Didinti vidutinį darbo užmokestį pagal rinkos tendencijas	Metinis vidutinio DU augimas >10 %	 Padidėjo 15 %
			Suteikti papildomų naudų darbuotojams, suformuojant papildomų naudų darbuotojams krepšelius ir išplečiant jų spektrą	Priemonės, numatytos Personalo plane, atliktos	
		Ugdyti ir mokyti įmonės darbuotojus, kelti jų kvalifikaciją	Užtikrinti darbuotojų mokymą ir kvalifikacijos kėlimą	Ne mažiau kaip 15 val./darbuotojui	 (29 val.)
		Užtikrinti gerą psichologinį klimatą bei darbinę atmosferą	Organizuoti organizacijos šventes, konkursus, viktorinas, kitus vidinius renginius	Priemonių planas įgyvendintas	
2.	Darbuotojų sauga ir sveikata	Užtikrinti saugią ir sveiką darbo aplinką	Organizuoti civilinės ir gaisrinės saugos mokymus ir pratybas	Įgyvendinti mokymų planai	
			Siekti, kad sunkių nelaimingų atsitikimų darbe 2022 m. būtų išvengta	0 sunkių nelaimingų atsitikimų darbe	

Eil. Nr.	Poveikis/tema	Tikslai	2022 m. priemonės	2022 m. siektinas rezultatas	2022 m. faktas
3.	Nediskriminavimas, žmogaus teisės, lyčių lygybė	Užtikrinti pagarbą ir orią darbo aplinką, kurioje nebūtų diskriminacijos dėl amžiaus, rasės, tautybės, religijos, įsitikinimų, seksualinės orientacijos, šeimyninės padėties apraiškų	Komunikuoti Lygių galimybių politikos nuostatas	Įvykdytos komunikacijos priemonės	 Padidėjo 15 %
			Komunikuoti Etikos komisijos misiją ir funkcijas, skatinti darbuotojus kreiptis į ją	Įvykdytos komunikacijos priemonės	
			Daugiau nepakantumo ir užkardų psichologiniam ir moraliniam smurtui (mobingui) ir priekabiavimui	Priimta Bendrovės smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politika	 Politika patvirtinta 2022-11-03
			Prisijungti prie socialiai atsakingų verslo įmonių bendruomenės su tikslu perimti patirtį žmogaus teisių užtikrinimo, lygčių lygybės ir nediskriminavimo srityje	Įvykdyti stojimo į Lietuvos atsakingo verslo asociaciją procedūrą, dalyvauti LAVA veikloje	 LAVA narystė nuo 2022-01-30
Į išorinę įmonės aplinką orientuoti tikslai					
4.	Paramos Ukrainai teikimas	Teikti paramą Ukrainos transliuotojams ir retransliuotojams	Išsiųsti RTV siųstuvų siuntą Ukrainos telecentrui	19 vnt.	 Siunta išsiųsta balandžio mėn.
			Teikti paramą ukrainietiško radijo programų retransliavimo per vidurių bangų siųstuvą paslaugomis	Užtikrintas programos „Suspilne“ retransliavimas min. 6 val./paroje	Programos retransliavimas vykdytas 9 mėn. po 6,5 val./ paroje

Eil. Nr.	Poveikis/tema	Tikslai	2022 m. priemonės	2022 m. siektinas rezultatas	2022 m. faktas
5.	Informacinės visuomenės tvaros ir patikimai veikiančios infrastruktūros užtikrinimas	Užtikrinti nepertraukiamą RTV siuntimo tinklų ir sistemų veiklą ir radijo bei TV signalo iki vartotojo kokybę	Sukurti rezervinį duomenų perdavimo tinklą panaudojant Radijo relinių linijų (RRL) tinklą	RRL rezervinis tinklas įdiegtas	+
			Plėsti techninės pagalbos eterinės TV žiūrovams paslaugą TuriuTV.lt; didinti antenų ir kitos signalo priėmimo įrangos diegimų/sutvarkymų apimtį	Suteikta įdiegimo/sutvarkymo paslaugų 10 proc. negu 2021 m.	+
		Plėsti TV siuntimo tinklų aprėptį	Modernizuoti ir stiprinti STV siuntimo tinklo ST1 siūstuvus	Priemonių plano įvykdymas	+
			Išplėsti lenkiškų kanalų siuntimo aprėptį nuo 27 proc. LT teritorijos iki 66 proc.	ST2 siuntimo tinklo įjungimas/atstatymas	+
		Vykdyti valstybės pavestus projektus valstybės informacinių išteklių konsolidacijos srityje	Pasiruošti 2 valstybės duomenų centrų statybos darbams	Priemonių plano įvykdymas	+
6.	Visuomenės pilietiškumo ir istorinės atminties ugdymas	Dalyvauti valstybei svarbių datų minėjime, prisidėti prie visuomenės pilietiškumo ir istorinės atminties ugdymo	Remti Sausio 13-osios renginius finansiškai, taip pat suteikiant organizacinę ir techninę paramą	Priemonių plano įvykdymas	+
			Organizuoti Sausio 13-ajai skirtas ekskursijas „Vilniaus TV bokšto gynyba ir gynėjai 1991 m.“	Pravesta 10 ekskursijų	+
			Dalyvauti svarbiausiose valstybės datų minėjime iškeliant didžiausią plotu LT vėliavą	Trispavė iškelta į TV bokštą	+

Eil. Nr.	Poveikis/tema	Tikslai	2022 m. priemonės	2022 m. siektinas rezultatas	2022 m. faktas
7.	Darniojo turizmo skatinimas	Vilniaus TV bokštas – darniojo turizmo objektas	Vykdėti Vilniaus TV bokšto rekonstrukciją su tikslu jį integruoti į darniojo turizmo ekosistemą	Atlikti rekonstrukcijos II etapo projektavimo darbai	
				Organizuoti min. 2 parodas	
			Vystyti kultūrinės-pramoginės veiklas ir projektus TV bokšto erdvėse bei išorėje	Suorganizuoti min. 3 koncertus	
				Min. 3 šventinio-proginio TV bokšto apšvietimo projektai	
8.	Klientų pasitenkinimas	Siekti Telecentro klientų pasitenkinimo teikiamų paslaugų kokybe ir atitikimu lūkesčiams	Vykdėti priemones, kurios užtikrintų Verslo klientų NPS ne žemesnį negu 60 %	>60 %	 (62 %)
			Vykdėti priemones, kurios užtikrintų Slapto kliento tyrimo Vilniaus TV bokšte rezultatą ne mažesnį negu 92 %	>93 %	 (95 %)
9.	Vartotojų sauga ir sveikata	Efektyviai kontroliuoti elektromagnetinių laukų intensyvumo parametrus	Atlikti elektromagnetinio lauko intensyvumo parametrų matavimus	Matavimai atlikti min. 2 objektuose	
10.	Socialinis dialogas, bendruomenių įtraukimas ir savanorystė	Teikti paramą NVO	Teikti nefinansinę paramą vaikų ir socialiai remtinų asmenų grupėms suteikiant galimybę apsilankyti TV bokšto apžvalgos aikštelėje („Paukščių take“)	Patenkintos NVO paraiškos	 Patenkintos 4 paraiškos
			Teikti finansinę ir materialinę paramą NVO, kurios rūpinasi vaikais, užsiima vaikų globa	Parama suteikta 2 organizacijoms	
			Bendradarbiauti su vietos seniūnija, plėtoti kontaktus su vietos bendruomene	Suteikta parama Karoliniškių seniūnijos renginiams	

1-2. Į darbuotojus orientuoti tikslai ir jų įgyvendinimas

Darbuotojai – pagrindinis įmonės turtas ir sėkmingos veiklos veiksnys. Tik dėl čia dirbančios kompetentingos ir patyrusios profesionalų komandos įmonė lydi sėkmę, įgyvendinant nubrėžtas strategines kryptis ir metinius tikslus, užtikrinant svarbių valstybei funkcijų ir projektų realizaciją.

Bendrovės santykis su darbuotojais pagrįstas ilgalaikiu bendradarbiavimu, abipuse pagarba, atvirumu bei įsipareigojimų vykdymu. Darnumo požiūriu darbuotojai traktuojami kaip viena iš svarbiausių suinteresuotųjų šalių.

Kaip Telecentrai 2022 m. sekėsi vykdyti tikslus pagal temas Atlygio politika ir darbuotojų gerovė ir Darbuotojų sauga ir sveikata, atskleidžiama Metinio pranešimo VII skyriuje *Personalo ir atlygio ataskaita* (psl. 44). Šiame Darnaus verslo ataskaitos skyriuje atskleidžiami tokie specifiniai darnaus santykio su darbuotojais aspektai kaip nediskriminavimas, žmogaus teisės, lyčių lygybė (žr. žemiau).

3. Nediskriminavimas, žmogaus teisių ir lyčių lygybės užtikrinimas

2022 metais įmonėje nenustatyta jokių diskriminacijos ar kitų incidentų, susijusių su žmogaus teisių pažeidimais, apraškų.

Bendrovė siekia, kad visiems darbuotojams būtų užtikrintos lygios teisės, pagarbi ir ori darbo aplinka, kad būtų kuriama kultūra, nepakanti diskriminavimui dėl amžiaus, rasės, tautybės, religijos, įsitikinimų, seksualinės orientacijos, šeimininės padėties.

Savo veikloje Telecentras vadovaujasi Lygių galimybių politikos principais, kurie draudžia

bet kokio pobūdžio diskriminaciją ir skatina įvairovės ir lygių galimybių kultūrą įmonėje, plėtoja darbo aplinką, kurioje visiems darbuotojams taikomos sąžiningos darbo sąlygos.

Lyčių lygybės požiūriu 2022 metais Bendrovėje dirbo 65 % vyrų ir 35 % moterų. Aukščiausio lygio vadovų tarpe pasiskirstymas pagal lytį sudaro 70 % vyrų ir 30 % moterų.

Siekdama švelninti darbuotojų lyčių proporciją bendrovė pasisako už aktyvesnį merginų stojimą į technines-inžinerines specialybes, reklamuoja savo veiklą profesinio orientavimo leidiniuose.

Įmonėje yra įsteigtas Atleidžiamų darbuotojų atrankų komitetas, kuris vadovaudamasis bendrovėje patvirtinta Lygių galimybių politika ir jos įgyvendinimo tvarka, vykdo atleidžiamų darbuotojų atranką, privalomai laikantis nediskriminavimo pagrindinių principų taiko vienodus atleidimo iš darbo kriterijus, kurie išimtinai turi būti susiję tik su darbuotojo kvalifikacija, darbo pareigų vykdymu.

2022 m. įvykdytos priemonės. Darbuotojai, turintys įtarimų, kad jų atžvilgiu galėjo būti panaudoti diskriminuojančio pobūdžio veiksmai, 2022 m. buvo skatinami kreiptis į bendrovės Etikos komisiją, apie jos veiklą primenant žinutėmis įmonės intranete. Skundus galima teikti elektroniniu pasitikėjimo paštu. Bendrovė užtikrina absoliutų konfidencialumą nagrinėjant skundus apie pažeidimus.

Siekdama užkardyti galimybes reikštis psichologiniam ir moraliniam smurtui (mobingui) bei priekabiavimui, taip pat kurti psichologiškai saugią darbo atmosferą Bendrovė 2022 m. patvirtino Smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politiką.

Taip pat siekdamas sustiprinti kompetencijas diskriminavimo prevencijos, žmogaus teisių ir lygių lygybės klausimais Telecentras 2022 m. priėmė sprendimą įstoti į Lietuvos atsaikingo verslo asociaciją (LAVA).

Daugiau informacijos darbo sąlygų, darbuotojų kaitos, atlygio ir kitais personalo klausimais pateikiama 2022 m. Metiniame pranešime, skyriuje Personalias ir atlygis.

4. Paramos Ukrainai teikimas

Vienas svarbiausių įvykių, pernai sukrėtusių pasaulį, tapo Rusijos kariuomenės įsiveržimas į Ukrainą ir Lietuvos pašonėje įsiplieskęs didelio masto karas. Telecentras nedelsdamas susisiekt su kolegomis Kijeve ir pasiteiravo, kokią pagalbą jiems galėtų suteikti. Jau po mėnesio į Ukrainą buvo išsiųsta 19 siųstuvų, skirtų radijo ir TV transliacinės sistemos stiprinimui, siunta.

Telecentras taip pat savo kaštais per vidurių bangų siųstuvą 2022 m. balandžio 1 d. pradėjo retransliuoti Ukrainos nacionalinio transliuotojo UA: PBC programą „Suspilne“. Ši programa pasiekia didžiulę auditoriją 1500 km spinduliu ir užtikrina objektyvios informacijos apie Rusijos invaziją į Ukrainą bei Ukrainos ginamų demokratijos ir laisvės vertybių sklaidą dideliame Baltarusijos, Ukrainos ir europinės Rusijos dalies areale, įskaitant Ukrainos regionus, laikinai okupuotus Rusijos.

5. Informacinės visuomenės tvarios ir patikimos infrastruktūros užtikrinimas

► Radijo ir TV programų siuntimas

Telecentras yra svarbi Lietuvos informacinės visuomenės infrastruktūros grandis. Įmonės siuntimo tinklais į eterį siunčiamos 26 nacionalinės ir regioninės aprėpties TV programos, kurias per anteną priima apie 400 tūkst. namų ūkių. Taip pat Telecentro tinklais į eterį siunčiamos 29 nacionalinės, regioninės ir vietinės aprėpties FM radijo programos. Visos įmonės siunčiamos į eterį TV ir radijo programos yra nemokamos jų žiūrovams ir klausytojams. Telecentro televizijos ir radijo tinklas dengia beveik 100 proc. šalies teritorijos.

Įmonės pastangomis nuo 2016 m. iki 2022 m. per anteną nemokamai priimamų eterinės televizijos programų skaičius šalyje padidėjo 35 proc. Nuoseklus nemokamų eterinių

programų skaičiaus didinimas bei siuntimo tinklų plėtra Lietuvai leidžia užimti tvirtas pozicijas Europos šalių, lyderiaujančių pagal eterinės TV žiūrimumą, grupėje.

2022 m. įvykdytos priemonės. 2022 m. birželį Pietryčių Lietuvoje per nemokamą nekoduotą eterinę televiziją pradėtos retransliuoti 2 naujos TV programos: „Belsat“ ir „TVP World“. 2022-12-07 tame pačiame regione pradėtos pirmosios rusakalbei auditorijai skirtos kanalo „TV3 Plus“ transliacijos. Šie nauji nemokami TV kanalai pradėti transliuoti siekiant Pietryčių Lietuvos regiono auditoriją labiau integruoti į Lietuvos ir ES informacinį lauką.

Siekiant išplėsti išplėsti TV programų, retransliuojamų Pietryčių Lietuvoje, aprėptį, 2022 m. rugpjūtį buvo paleistas naujas TV siuntimo tinklas ST2 (LRTC2). ST2 leido išplėsti TV programų „TVP Vilno“, „TVP Polonia“, „TVP Info“, „TVP Historia 2“, „TVP World“ ir „Belsat TV“ retransliavimo per nemokamą eterinę televiziją aprėptį daugiau negu dvigubai (nuo 27 proc. iki 66 proc. šalies teritorijos).

Lygiagrečiai buvo vykdoma ST1 tinklo, per kurį siunčiamos komercinių Lietuvos televizijų programos, siųstuvų modernizacija. Jos metu buvo padidinta kai kurių ST1 tinklo siųstuvų galia, dėl ko daugelyje šalies vietovių pagerėjo TV signalo kokybė, kartu pagerėjo ST1 tinklo energetinio efektyvumo rodikliai.

Didinant RTV tinklų ir kitų Telecentro IT sistemų pateikiamumo (veikimo be trikdžių) lygį 2022 m. buvo įdiegtas rezervinis duomenų perdavimo radijo-relinėmis linijomis (RRL) tinklas.

Pernai buvo toliau plėtojama 2021 metais startavusi techninės pagalbos paslauga TuriruTV, apimanti eterinės TV sutrikimų registravimą, konsultavimą telefonu ir TV signalo priėmimo techninių nesklandumų sutvarkymą TV žiūrovo namuose. Ši Telecentro iniciatyva ypač aktuali nutolusių kaimo vietovių gyventojams, taip pat senjorams ir kitiems TV žiūrovams, kuriems dėl technologinių ar ekonominių priežasčių nemokama eterinė TV yra vienintelė prieinama TV žiūrėjimo platforma.

Per 2022 m. į Telecentrą kreipėsi per 3000 TV žiūrovų, kuriems buvo suteikta reikiama informacija ir konsultacijos, atlikta 416 antenų ir kitos priėmimo įrangos sutvarkymo/įdiegimo užsakymų.

► Valstybės duomenų konsolidacija

2022 metais buvo tęsiamas valstybės duomenų centrų (VDC) plėtros projektas. Jo tikslas – konsoliduoti valstybinių institucijų valdomus serverius ir duomenų masyvus modernios ir aukščiausią saugumo lygį atitinkančios infrastruktūros pagrindu. Duomenų centrų konsolidacija suteiks galimybę efektyviau valdyti valstybės IT ūkį, leis taupyti organizacinius, finansinius ir energetinius išteklius.

Informacinių išteklių perkėlimas į dedikuotus valstybinius duomenų centrus ne tik leis padidinti valstybės informacinių išteklių saugumą, bet ir sąlygos reikšmingus finansų bei elektros energijos sutaupymus. Ekspertų teigimu, Lietuva kasmet išleidžia virš 40 mln. Eur šiuo metu neefektyviai, decentralizuotai ITT infrastruktūrai prižiūrėti. Nemaža dalis šių finansų skiriama daugybei atskirų nedidelių žinybinių serverinių palaikymui ir atnaujinimui.

Didžiausius IT kaštus generuoja sąnaudos elektros energijai, metinės valstybės išlaidos neefektyvaus IT ūkio išlaikymui vien dėl išaugusių elektros kainų gali siekti 100 mln. eurų ir daugiau. Valstybinio sektoriaus energetinis efektyvumas esamose institucijų serverinėse yra iki keliasdešimt kartų žemesnis negu aukšto energetinio efektyvumo duomenų centruose.

Bendra Telecentro investicija į šiuos duomenų centrus, technologinę įrangą, telekomunikacinius sujungimus ir kitus projekto elementus sudarys daugiau negu 20 mln. eurų.

2022 m. įvykdytos priemonės. Pernai buvo vykdomi valstybės duomenų centrų statybos parengiamieji darbai, į kuriuos investuota apie 1 mln. Eur. Metų pabaigoje, gruodžio 19 d., pasirašyta sutartis dėl 2 duomenų centrų statybos Vilniuje su UAB „Agentus“ ir UAB „KV Baltic“.

6. Visuomenės pilietiškumo ugdymas ir istorinės atminties puoselėjimas

Dramatiška Vilniaus TV bokšto ir kitų Telecentro transliacinių objektų gynyba 1991 m. sausį įmonė organiškai susieja su kasmet Lietuvoje vykstančiais Sausio 13-osios minėjimo renginiais.

Sausio 13-osios renginiai kasmet vyksta Vilniuje, šalia Vilniaus TV bokšto ir Telecentro būstinės, taip pat Kauno rajone, šalia Telecentro objektų Sitkūnuose ir Juragiuose. Šių renginių organizatoriams teikiama techninė ir organizacinė parama, užtikrinamas personalo budėjimas renginių metu. Organizuojant atminties ir pagarbos renginius, taip pat bendradarbiaujama su centrinės valdžios ir miestų institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir vietos bendruomenėmis.

Įmonė taip pat kasmet suteikia finansinę, techninę ir organizacinę paramą tradiciniam Sausio 13-osios atminties ir pagarbos bėgimui, kuriame dalyvauja tūkstančiai bėgikų iš visos Lietuvos ir kurį organizuoja Lietuvos kariuomenė.

Telecentras prisideda ne tik prie Sausio 13-osios renginių, bet ir kitų valstybei svarbių švenčių paminėjimo. Tai įmonė daro į Vilniaus TV bokštą – aukščiausią šalies statinį – iškelddama didžiausią plotu Lietuvos Trispalvę (540 kv.m.). Didžioji vėliava, esant tinkamoms oro sąlygoms, keliama per valstybines šventes vasario 16 d, kovo 11 d. ir liepos 6 d.

2022 m. įvykdytos priemonės. Sausį buvo suteikta finansinė, techninė ir organizacinė parama Sausio 13-osios atminimo renginiams. Bendradarbiaujant su Genocido ir rezistencijos centru TV bokšte atidaryta mokinių piešinių paroda. Mokinių grupėms tai pat buvo organizuota 18 ekskursijų TV bokšto gynimo tema „Vilniaus TV bokšto gynyba ir gynėjai 1991 m.“.

Vystydamas memorialo ekspoziciją pernai Telecentras įsigijo ir pradėjo eksponuoti kauliškų tautodailininkės Laimės Kaminskienės originalia technika sukurtus TV bokšto gyvųjų veidinių portretus.

Didžiausia Lietuvos trispalvė į Vilniaus TV bokštą buvo keliama vasario 16 d. ir kovo 11 d. Vėliava nebuvo keliama liepos 6 d. dėl netinkamų oro sąlygų.

7. Darniojo turizmo skatinimas

Telecentras valdomą Vilniaus televizijos bokštą kasmet aplanko apie 120-130 tūkst. vietos ir užsienio turistų. 2020-2021 metais dėl karantino ribojimų lankytojų skaičius buvo sumažėjęs daugiau negu dvigubai.

Telecentras siekia, kad šiame turistiniame objekte būtų teikiamos ne tik komercinės viešojo maitinimo, sostinės apylinkių apžvalgos paslaugos, bet taip pat būtų vystoma daugiau visuomeninių, socialinių-kultūrinių veiklų, renginių ir iniciatyvų, atliepančių darniojo turizmo kertinius principus, o pats objektas būtų labiau pritaikytas neįgalių žmonių lankymui.

Apie TV bokšto kaip istorinio-pilietinio memorialo veiklą informacija pateikiama 6 skyriuje Visuomenės pilietiškumo ir istorinės atminties ugdymas (psl. 30).

► Vilniaus TV bokšto rekonstrukcija

Daugiau nei 40 metų veikiantis Vilniaus TV bokštas iki šiol nebuvo kapitaliai remontuotas ar rekonstruotas, buvo vykdomi tik atskiri daliniai jo tvarkybos projektai. Atlikus TV bokšto kapitalinę rekonstrukciją, planuojama dar labiau sustiprinti čia vykdomas švietimo-ugdomo veiklas, pagerinti neįgaliųjų patekimą į objektą, išplėsti bendradarbiavimo su nevyriausybinėmis organizacijomis apimtį. 2021 m. buvo vykdomas I rekonstrukcijos etapas, kurio metu investuota 2,1 mln. Eur. Didžioji dalis statybos ir rekonstravimo darbų buvo sukoncentruota viršutinėje TV bokšto dalyje – bokšto taurėje, dviejuose aukštuose (168 m

ir 173 m aukštyje). Pakeista šių dviejų aukštų fasadinė dalis – vietoje buvusių išorinių sienų ir konstrukcijų įrengti vitrininiai langai. Iš viso rekonstruota 810 kv.m. TV bokšto erdvių.

2022 m. įvykdytos priemonės. Pernai buvo vykdomi II rekonstrukcijos etapo projektavimo darbai, vyko rangos darbų konkursai, pirkimai. Taip pat lankytojams buvo atvertos naujos erdvės, suteikta galimybė patirti naujas pramogas, tokias kaip lankymasis atviroje apžvalgos aikštelėje arba ekstremalus vaikščiojimas terasos atbraila dideliame aukštyje.

► Indėlis į neįgaliųjų socialinę integraciją sostinėje

Nepaisant, kad Vilniaus TV bokštas nėra pritaikytas neįgaliųjų, ypač judėjimo negalią turinčių asmenų lankymui, Telecentras sukūrė kompleksą organizacinių-vadybinių priemonių, kurios leidžia išvengti neįgaliųjų diskriminacijos, suteikti jiems galimybę pakilti į aukščiausią Lietuvos statinį. Kadangi TV bokštas statybos metu nebuvo pritaikytas saugiai neįgaliųjų evakuacijai kilus krizinėms situacijoms, įmonė įsipareigojo 3 kartus per metus užtikrinti saugų judėjimo negalią turinčių asmenų lankymąsi, suteikdama jiems fizinę pagalbą. Neįgaliųjų apsilankymo TV bokšte sąlygos pateikiamos svetainėje <https://tvbokstas.lt/svarbu/>.

► Indėlis į Vilniaus kultūrinį gyvenimą

Vilniaus TV bokšte yra organizuojamos šviečiamojo pobūdžio ekskursijos, kurių tikslas – supažindinti visuomenę su Vilniaus TV bokšto statybos istorija ir architektūrinėmis ypatybėmis, taip pat – supažindinti su šalies radijo inžinerijos pasiekimais ir istorija, pristatyti TV ir radijo siuntimo technologijų raidą ir dabartį. TV bokšte taip pat vyksta kultūros ir meno renginiai, dėl turimos unikalios apšvietimo sistemos bokštas taip pat prisideda prie sostinės švenčių.

2022 m. įvykdytos priemonės. Per 2022 metus organizuota 89 ekskursijos, kuriose dalyvavo 1400 lankytojų. Pernai bokšto erdvėse buvo atidarytos 2 parodos: tautodailininkės Laimės Kaminskienės veidinių portretų ir Antano Sutkaus fotografijų. Menininkai netruko pamėgti rekonstrukcijos atvertas naujas erdves TV bokšto viršutinėje taurėje. Kovą čia savo klipą nufilmavo populiarioji atlikėja Jesica Shy. Rugsėį TV bokšto

kamiene įvyko kompozitoriaus Kristupo Bubnelio specialiai Vilniaus televizijos bokštui sukurto kūrinio 4-ioms tūboms ir elektronikai TURM-MUSIK (PAUKŠČIŲ TAKAS) premjera, o grupė „Subtilus“ koncertavo atviroje apžvalgos aikštėje ekstremaliu būdu – prisitvirtinę tik saugos lynais.

Pernai Vilniaus TV bokšto turima unikali apšvietimo sistema buvo naudojama įvairių Vilniuje vykusių švenčių metu, reikšmingų datų ir įvykių minėjimuose: švenčiant Vilniaus 700 metų jubiliejų, švenčiant Kalėdas, minint vasario 16 d. ir kitomis progomis. Dalis apšvietimo projektų buvo vykdomi kartu su radijo stotimis LR RADIJUMI, M-1, taip suformuojant originalius multimedia (muzikos ir šviesų) performansus.

8. Klientų pasitenkinimo užtikrinimas

Savo reguliarioje veikloje įmonė nuolat vykdo klientų pasitenkinimo tyrimus, kurių rezultatai ir išvados tampa pagrindu tobulinti praktinį darbą su klientais. Verslo klientų NPS tyrimas atliekamas kartą per metus, Slapto pirkėjo tyrimas Vilniaus TV bokšte (restorane Paukščių takas) – nuolat, bent kartą į mėnesį.

2022 m. įvykdytos priemonės. 2022 m. atlikto klientų NPS tyrimo duomenimis, klientų pasitenkinimo Telecentro teikiamomis paslaugomis ir klientų aptarnavimu lygis ženkliai išaugo. Bendras NPS rezultatas – 62 proc. (2021 m. – 50 proc.), t.s. verslo klientų – 59 proc. (2021 m. – 48 proc.), RTV klientų – 69 proc. (2021 m. – 53 proc.). Tyrimo metu gauti klientų komentarai yra analizuojami ir naudojami tolesniam paslaugų ir klientų aptarnavimo tobulinimui.

Vilniaus TV bokšte 2022 m. vykdytų tyrimų suvestinis rezultatas – 95 proc. (2021 m. – 92,5 proc.). Šis pasiekimas viršijo įmonės užsibrėžtą tikslą (93 proc.). Pabrėžtina, kad lankytojų aptarnavimo kokybės tikslas buvo pasiektas nepaisant TV bokšte lygiagrečiai vykusių rekonstrukcijos ir statybos darbų.

9. Vartotojų sauga ir sveikata

Vartotojų saugos ir sveikatos temoje Telecentras koncentruojasi į pagrindinį poveikį, kurį susijęs su Telecentro kertine veikla, t.y. radijo ir TV programų siuntimu – elektromagnetinių bangų išspinduliavimą į eterį (žr. lentelę). Telecentras periodiškai atlieka elektromagnetinio lauko intensyvumo parametrų matavimus savo radiotechniniuose objektuose pagal Nacionalinio visuomenės sveikatos centro patvirtintus stebėsenos planus.

Telecentro siųstuvų suminė galia 2022 metais

Veiklos sritis	2022 m.	
	Siųstuvų skaičius	Suminė efektinė spinduliuojamoji galia (MW)
TV ir radijo programų siuntimas	189	1,015
Radijo programų siuntimas vidurinių bangų siųstuvais	2	0,1
VISO	191	1,015

2022 metais atlikti matavimai Tauragės ir Biržų radijo ir televizijos stotyse parodė, kad Telecentro pastarųjų sukuriamas elektromagnetinio lauko energijos srautas objektų aplinkoje yra mažesnis už $0,01 \text{ W/m}^2$, kas sudaro $<0,5$ proc. nuo HN 80: 2015 leistinos elektromagnetinio lauko intensyvumo ribos (2 W/m^2) nagrinėjamame dažnių ruože.

Vertinant visų Telecentro radiotechninių objektų sukuriamą išspinduliuojamos energijos poveikį bendram elektromagnetinio lauko fonui Lietuvoje, pažymėtina, jog **suminė Telecentro stočių efektinės spinduliuotės galia (0,1 MW) nuo visų Lietuvoje registruotų radijo bangomis veikiančių mobiliojo ryšio ir kitokių stočių, kurių suminė efektinė spinduliuotės galia siekia daugiau negu 300 000 MW, sudaro nykstančiai mažą dalį, todėl poveikis bendram fonui yra laikytinas nereikšmingu.**

10. Socialinis dialogas, bendruomenių įtraukimas ir savanorystė

Telecentras siekia reguliariai palaikyti gerus ryšius su vietos bendruomenėmis, nevyriausybinėmis, neįgaliųjų organizacijomis ir kitais socialinio dialogo partneriais.

2022 m. įvykdytos priemonės. Pernai buvo suteikta 860 Eur finansinė parama organizacijai „Gelbėkit vaikus“. Svarbu pažymėti, kad pusę šios sumos surinko ir pervedė Telecentro darbuotojai „Pyragų dienos“ metu, kitą pusę pervedė įmonė. Taip pat buvo suteikta parama kalėdinėmis dovanomis NVO „Mamų unija“, kuri koordinuoja paramos onkologijos ligomis sergantiems vaikams teikimą. Kalėdines dovanas suaukojo Telecentro darbuotojai.

Įmonė reguliariai teikia nefinansinę pagalbą vaikų namų, dienos centrų ir kitų globos įstaigų auklėtiniams suteikdama jiems galimybę nemokamai apsilankyti Vilniaus TV bokšte. Pernai buvo patenkintos 8 tokios paraiškos.

Taip pat glaudžiai bendradarbiaujama su Karoliniškių vietos bendruomene ir seniūnija. Vietos gyventojai pernai buvo kviečiami į Telecentro organizuojamus renginius (Sausio 13-osios, valstybinės vėliavos pakėlimo į TV bokštą ir kitus), taip pat buvo suteikta parama vietos bendruomenės organizuotiems renginiams.

VIII. VALDYSENOS KRYPTIS: DARNUMO TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS 2022 M.

Į Turinio psl.

Atlikus reitingavimą iš 7-os svarbiausių temų, priskiriamų aplinkosaugos kryptčiai (žr. 8 psl.), 4-ose temose 2022 m. buvo iškelti tikslai bei suformuluotos jų įgyvendinimo priemonės (žr. lentelę).

2022 M. VALDYSENOS KRYPTIES TIKSLAI, ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS IR PASIEKTI REZULTATAI

Eil. Nr.	Poveikis/tema	Tikslai	2022 m. priemonės	2022 m. siektinas rezultatas	2022 m. faktas
1.	Verslo etika ir korupcijos prevencija	Užtikrinti aukštus etikos standartus įmonės veikloje	Atlikti korupcijos suvokimo tyrimą	Atliktas tyrimas	 IV ketv.
			Vykdyti mokymus ir kitas antikorupcinio švietimo priemones	Suplanuotos priemonės atliktos	
			Vykdyti primenamąją komunikaciją apie pranešimų apie korupcijos apraiškas teikimo kanalus		
			Integruoti korupcijos prevencijos reikalavimus į Pirkimų taisykles ir kitus pirkimų dokumentus.		
2.	Aplinkosaugos vadybos tobulinimas	Pereiti nuo pavienių aplinkosaugos iniciatyvų ir priemonių prie sisteminės aplinkosaugos vadybos	Aplinkos apsaugos ir energijos naudojimo vadybos sistemų pagal standartus ISO 14001:2015 ir ISO 50001:2018 diegimas	Pasirengta ISO 14001:2015 ir ISO 50001:2018 auditui	
3.	Kibernetinė sauga	Užtikrinti patikimą apsaugą nuo kibernetinių incidentų	Stiprinti kibernetinės saugos organizacinį pagrindą	0 sistemų pažeidimų/ sutrikdymų 2022 m.	
			Vykdyti reguliary monitoringą ir incidentų valdymą		
			Mokyti darbuotojus kibernetinės saugos tema		
4.	Darniosios inovacijos	Diegti inovacijas, kurios nešų ilgalaikę socialinę, ekonominę ir aplinkosauginę naudą	Investicinių-technologinių projektų vykdymas	Projektai įvykdyti planuotoje apimtyje ir laiku	

1. Verslo etika ir korupcijos prevencija

Bendrovėje patvirtinta Korupcijos prevencijos politika, kurios aprašas yra skelbiamas internetinėje įmonės svetainėje (<https://www.telecentras.lt/apie-mus/korupcijos-prevencija/>). Bendrovėje taip pat yra paskirtas atsakingas už korupcijos prevenciją darbuotojas.

Bendrovėje veikia pranešimų apie galimus korupcinius pažeidimus kanalas – dedikuota el. pašto dėžutė korupcijos.prevencija@telecentras.lt, kurios turinį mato ir administruoja bendrovėje už korupcijos prevenciją atsakingas darbuotojas. Darbuotojai skatinami pranešti apie galimus korupcinio pobūdžio pažeidimus. Anoniminiai pranešimai taip pat nagrinėjami. Pranešėjo tapatybė griežtai saugoma remiantis LR Pranešėjų apsaugos įstatymu.

Kaip korupcijos prevencijos sistemos sudedamoji dalis Telecentro 2022 m. gen. direktoriaus įsakymu buvo patvirtintos [Dovanų politikos gairės](#), kurios nustato dovanų priėmimo ir (ar) teikimo taisykles, darbuotojų elgesį priimanč ir teikiant dovanas.

2022 metais buvo vykdomi šie veiksmai bei priemonės korupcijos prevencijos srityje:

- Jau penktus metus iš eilės atlikta darbuotojų korupcijos suvokimo apklausa. Analizė parodė, jog Bendrovėje dominuoja sveika, korupcijai nepalanki aplinka. Į pagrindinį apklausos klausimą „Kaip manote, ar Jūsų darbovietėje toleruojama korupcija?“ neigiamai atsakė 98 proc. darbuotojų. 100 proc. respondentų pasakė, jog nėra per pastarąją pusmetį davę kyšio. (daugiau tyrimo rezultatų rasite čia: [Microsoft PowerPoint - Darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausos rezultatai \(2022\) \(telecentras.lt\)](#)).
- Pirkimų dokumentuose atliktos korekcijos ir papildymai, įpareigojantys tiekėjus susipažinti su Telecentro korupcijos prevencijos politikos reikalavimais, vykdoma potencialių tiekėjų nepriekaištingos reputacijos patikra.

► Atnaujintos Telecentro tvarkos, susijusi su korupcijos prevencijos stiprinimu bendrovėje bei viešinama informacija skatinant antikorupcinės kultūros stiprinimą aplinkoje.

► Gruodžio 14 d. buvo organizuoti korupcijos atpažinimo ir prevencijos mokymai, kuriuose dalyvavo 80 darbuotojų. Informuoti darbuotojai apie tai kad jie gali ir savarankiškai ugdytis kompetencijas ir STT e-mokymų platformoje.

► Susisiekimo ministerijos 2022 m. parengtoje išvadoje dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės bendrovėje teigiama, kad :

1. Per analizuojamąjį laikotarpį LRTC nebuvo užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai.
2. Nebuvo užfiksuoti teisės pažeidimų atvejų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė.
3. Per analizuojamąjį laikotarpį LRTC darbuotojų susijusių su vertinama veikla uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka pakankamai išsamiai reglamentuoti ir apibrėžti.
4. Nebuvo registruota įvykių, susijusių su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, nebuvo įvykių, susijusių su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos netinkamu valdymu;
5. Per analizuojamąjį laikotarpį Specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi LRTC korupcijos rizikos analizės (plačiau: https://sumin.lrv.lt/uploads/sumin/documents/files/Veikla/Korupcijos_prevencija/Motyvuota%20Bisvada%20Bendra%202021.pdf, 4-6 psl.).

2. Aplinkosaugos vadybos tobulinimas

2022 m. Bendrovė priėmė sprendimą aplinkosaugos vadyboje pereiti nuo pavienių aplinkosaugos iniciatyvų ir priemonių prie sisteminės aplinkosaugos vadybos ir sertifikuoti didžiąją dalį veiklų pagal ISO standartą 14001:2015. Kartu su šiuo standartu įmonė inicijavo veiklų sertifikavimą pagal artimą aplinkosaugos sričiai energijos naudojimo vadybos sistemos standartą ISO 51001:2018. Sertifikavimo procesas, pradėtas 2022 m. IV ketvirtį, buvo sėkmingai užbaigtas 2023 metų I ketvirtį. Jo metu įgytos naujos žinios ir kompetencijos leido įmonei išlėsti ir sustiprinti poveikių gamtinei aplinkai stebėseną, pereiti prie sistemiškesnės ir duomenimis grįstos aplinkosaugos vadybos.

2. Kibernetinė sauga

Veikdamas kaip strateginę reikšmę valstybei turinti įmonė Telecentras daug dėmesio skiria savo inžinerinių tinklų ir sistemų apsaugai nuo kibernetinių atakų, įsilaužimų ir kitų incidentų. Įmonė vykdo reguliarių ugniasienių ir kitų kontrolės sistemų monitoringą, bendradarbiauja su atsakingomis institucijomis, vykdo mokymus ir pratybas.

2022 m. įvykdytos priemonės. Stiprinant kibernetinės saugos funkciją bei jos operatyvų ir efektyvų vykdymą pernai Telecentre buvo įdiegtos 2 naujos kibernetinės saugos sistemos:

- ▶ EDR – Enhanced Detection and Response (naujos kartos antivirusinė sistema)
- ▶ SIEM – Security Information and Event Management (Žurnalinių įrašų ir kitų informacinių sistemų įvykių koreliacijos ir paieškos sistema)

Šios dvi sistemos stipriai padidino Telecentro galimybes aptikti kibernetinės saugos incidentus ankstyvoje stadijoje ir juos užkardyti. Tuo būdu per 2022 metus techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis buvo užfiksuoti ir užkardyti 206 įvairaus pobūdžio incidentai (2021 m. – 70).

Siekiant didinti Telecentro atsparumą kibernetinėms grėsmėms ir galimiems incidentams 2022 m. gruodžio 13 d. buvo surengti kibernetinės saugos mokymai, kuriuose dalyvavo 84 įmonės darbuotojai.

4. Darniosios inovacijos

Investuodamas į technologijas ir kitą veiklai naudojamą turtą Telecentras siekia suderinti verslo tikslus su tvariųjų inovacijų principais, kuriančiais ilgalaikę pridėtinę vertę socialinei ir gamtinei aplinkai.

2022 m. įvykdytos priemonės. Bendrovė dalyvavo tarpžinybinės darbo grupės, kuriančios praktinį duomenų centrų šilumos integracijos į šilumos tinklus modelį, veikloje. Taip pat prisijungė prie tarptautinio projekto ReuseHeat, kurį koordinuoja Švedijos aplinkos tyrimų institutas ir kuriame dalyvauja Londono ekonomikos mokykla, Hamstado ir Alborgo universitetai, Electricite de France, Nicos municipalitetas ir didelis skaičius inžinerinių sprendimų bendrovių ir organizacijų.

Informacija apie kitas darniąsias inovacijas aplinkosaugos srityje pateikiama skyriuje Aplinkosaugos kryptis: darnumo tikslų įgyvendinimas 2022 m., psl. 16.

IX.DARNIOSIOS VEIKLOS RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

Į Turinio psl.

2022 metais buvo identifikuotos šios rizikos, turinčios didžiausią pasireiškimo tikimybę (žiūr. lentelę):

DARNIOSIOS VEIKLOS RIZIKOS, TURINČIOS DIDŽIAUSIĄ PASIREIŠKIMO TIKIMYBĘ (remiantis Telecentro Rizikų registru)

Rizikos sritis	Rizikos aprašymas	Rizikos lygis	Rizikos valdymo priemonės
Korupcijos apraiškos	Nepotizmo apraiškos priimant darbuotojus	Mažas (2)	Sava laikis atsakingo rizikų darbuotojo informavimas apie galimą atvejį
	Ne visos darbuotojų gautos dovanos registruojamos dovanų registre	Žemas (2)	Sava laikis darbuotojų informavimas apie būtinybę laiku deklaruoti gaunamas dovanas remiantis Dovanų politikos gairėmis
	Interesų deklaravimas: ne visi interesų konfliktai registruojami laiku darbuotojų deklaracijose	Vidutinis (6)	Sava laikis darbuotojų informavimas apie būtinybę laiku deklaruoti privačius interesus ir atsiradus konfliktui – nusišalinti nuo sprendimų priėmimo pagal Privačių interesų ir konfliktų derinimo tvarką
Saulės jėgainių projekto (grafiko) nevykdymas	Dėl ilgesnio leidimų gavimo, įrangos tiekimo sutrikimų gali būti nevykdomas saulės jėgainių projekto planas. Gali būti patirtos papildomos sąnaudos, lėšės nei carbon-free veiklos modelio realizavimas	Vidutinis (4)	2022 m. vykdytos priemonės: 1. Sustiprinta darbų rangovo sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolė. 2. Atliktas projekto biudžeto ir grafiko perskaičiavimas 3. Alternatyvių variantų paieška tiekėjų rinkoje. 4. Vykdytas aktyvus darbas (susirašinėjimas) su ESO ir institucijomis
Socialinių-kultūrinių projektų Vilniaus TV bokšte stabdymas	Socialinių-kultūrinių projektų Vilniaus TV bokšte stabdymas dėl rekonstrukcijos projekto vykdymo.	Mažas (2)	2022 m. atlikta projekto etapų peržvalga ir korekcija, kuri leis suderinti rekonstrukcijos darbus su bokšto veiklos nestabdymu
Aplinkai kenksmingų medžiagų nuotėkis	Nuotėkis iš dyzelino talpų bei F-dujų nuotėkis iš vėsinimo sistemų gali sutrikdyti ITT sistemų darbą bei padaryti žalą aplinkai	Mažas (3)	1. Parengtas Veiklos tęstinumo užtikrinimo planas 2. Į rizikų valdymo planą įtrauktos prevencinės (reguliarios techninės priežiūros) bei galimo incidento žalos gamtai minimizavimo priemonės
Infrastruktūros, įtakančios paslaugų teikimą, pažeidimas	Ryšio ar tinklo gedimas /avarija dėl transmisijos tinklo	Vidutinis (6)	1. Tinklo parametrų stebėjimas. 2. Tinklo rezervavimo priemonių kiekybinis bei kokybinis vystymas Tinklo įrangos savalaikis atnaujinimas
Netinkamas asmens duomenų valdymas pagal BDAR reikalavimus	Darbuotojų asmens duomenų vagystė, nutekėjimas. Klientų asmens duomenų paviešinimas.	Vidutinis (4)	1. Darbuotojų įvadinis instruktavimas ir mokymai 2. Poveikio vertinimas/auditavimas 3. Konfidencialumo deklaracija, asmens duomenų tvarkymo sutartys 4. Kompiuterinių diskų šifravimas 5. Saugus dokumentų siuntimas tvarkytojams el. paštu
Darnumo rizikų nesuvaldymas tiekimo grandinėje	Vaikų, priverstinio darbo, mokesčių slėpimo, kenksmingų aplinkosaugai gamybinių procesų pasireiškimo galimybė verslo partnerių ir tiekėjų veikloje	Žemas (2)	Reikalavimų tiekėjams susipažinti su verslo etikos ir korupcijos prevencijos nuostatomis, esančiomis „Verslo partnerių elgesio kodekse“, žaliųjų reikalavimų integracija pirkimo dokumentuose

X. GRI RODIKLIŲ LENTELĖ

2022 M. METINIAME PRANEŠIME IR DARNAUS VERSLO ATASKAITOJE ATSKLEIDŽIAMŲ GRI RODIKLIŲ

RODIKLIS	APRAŠYMAS	ŠALTINIS, PSL.
GRI-102 GRUPĖS RODIKLIAI		
1. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE ĮMONĘ		
GRI 102-1	Bendrovės pavadinimas	MT 8
GRI 102-2	Pagrindiniai prekės ženklai ir paslaugos	MT 10, 16
GRI 102-3	Bendrovės pagrindinės būstinės adresas	MT 8
GRI 102-5	Nuosavybės tipas ir teisinė forma	MT 8
GRI 102-6	Rinkos, kuriose bendrovė veikia (pagal geografines ribas, sektorius, klientus, ir t.t.)	MT 10, 16
GRI 102-7	Bendrovės dydis (darbuotojai, veiklos sritys, pardavimai, kapitalizacija)	MT 7,9, 10, 31
GRI 102-8	Darbuotojai	MT 44
GRI 102-10	Svarbūs pasikeitimai atskaitomybės laikotarpiu (dėl įmonės dydžio, struktūros, nuosavybės)	MT 42
2. STRATEGIJA		
GRI 102-14	Aukščiausias pareigas einančio bendrovės vadovo pareiškimas apie socialinės atsakomybės svarbą ir strategiją	DVA 4
3. ETIKA IR INTEGRALUMAS		
GRI 102-16	Vertybės, principai, elgesio normos	MT 11

4. VALDYMAS

GRI 102-18	Valdymo struktūra	MT42
GRI 102-21	Konsultavimasis su suinteresuotomis šalimis (stakeholders)	DVA 6-10
GRI 102-22	Aukščiausi valdymo organai ir komitetai	MT 32-42
GRI 102-23	Aukščiausio valdymo organo vadovo statusas org. valdyme	MT 32
GRI 102-35	Aukščiausių valdymo organų ir vadovų atlygio politika	MT 35, 39, 40, 41
GRI 102-36	Atlygio nustatymo procesas	MT 46
GRI 102-38	Metinis atlyginimų fondas	MT 46
GRI 102-39	Metinis atlyginimų fondo augimas procentais	MT 46

5. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ (SŠ) ĮTRAUKIMAS

GRI 102-40	SŠ sąrašas	DVA 6
GRI 102-44	Problemos ir klausimai, kurie buvo išspręsti per SŠ įsitraukimą	DVA 6-7

6. ATSKAITOMYBĖ

GRI 102-50	Atskaitomybės laikotarpis	DVA 3
GRI 102-51	Ankstesnės ataskaitos	DVA 3
GRI 102-52	Ataskaitos periodas (metinė, ketvirtinė, pusmetinė)	DVA 3
GRI 102-53	Kontaktinis asmuo klausimams, susijusiems su ataskaita	DVA 3
GRI 102-55	GRI rodiklių lentelė	DVA 40

GRI-200 GRUPĖS RODIKLIAI

GRI-201-1	Ekonominės vertės kūrimas ir distribucija	MT 20-27
GRI-203-2	Reikšmingi netiesioginiai ekonominiai poveikiai	DVA 29-32
GRI-205-2	Švietimas ir mokymai, susiję su korupcijos prevencija	DVA 36

GRI-300 GRUPĖS RODIKLIAI

GRI-302-1	Energijos suvartojimas, įskaitant žaliąją energiją	DVA 18
GRI-302-4	Energijos vartojimo sumažėjimas	DVA 20
GRI-305-1	Šiltnamio dujų išmetimas	DVA 18
GRI-305-2	Atliekos pagal tipą ir šalinimo būdą	DVA 21

GRI-400 GRUPĖS RODIKLIAI

GRI-401-1	Nauji darbuotojai ir darbuotojų kaita	MT 44
GRI-401-3	Vaiko auginimo atostogos	MT 48
GRI-403-2	Darbo sauga: pavojų nustatymas, rizikų valdymas ir incidentų tyrimas	MT 47
GRI-403-3	Sveikatos užtikrinimo priemonės vietoje	MT 47
GRI-403-5	Mokymai, susiję su darbo sauga ir sveikata	MT 47
GRI-404-1	Vidutinis kiekis valandų, skiriamų darbuotojų mokymams	MT 48
GRI-404-2	Programos, skirtos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui	MT 48
GRI-405-1	Lygių galimybių užtikrinimas organizacijoje	DVA 28

Sutrumpinimų paaiškinimai: **MT** – informacija pateikiama Metiniame pranešime 2022 **DVA** – informacija pateikiama Darnaus verslo ataskaitoje 2022